

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

“SƏS” qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir

İlham

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 149 (5621) 9 avqut 2018-ci il. “Əlinçə” Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Kənd təsərrüfatı sahəsində ən müasir standartlar tətbiq edilməkdədir

Prezident İlham Əliyev: “Dünyanın aparıcı şirkətlərinin texnikası bu gün bizim tarlalarımızda fəaliyyət göstərir və fermerlər də bu texnikadan çox razıdırlar”

Səh 4

11

Paşinyanın arvadı ri-yakarlıq edir

13

Petrosyan-Kocaryan-Sarkisyan üçlüyü Ermənistanı talan edib: Ölkədən 30 milyard dollar çıxarılıb

16

“Çelsi”dən futbol tarixinin ən bahalı qapıcı transferi

9 avqust 2018-ci il

“Azərbaycan ilə Bəhreyn arasında ikitərəfli münasibətlər uğurla inkişaf edir”

Prezident İlham Əliyev Bəhreyn Krallığının Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Bakıda avtobus parkının yenilənməsi üçün 47,9 milyon manat ayrılıb

Bakıda avtobus parkının yenilənməsi üçün 47 milyon 924 min manat ayrılıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Prezident İlham Əliyev avqustun 8-də “Bakı şəhərində avtobus parkının yenilənməsi haqqında” Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Bakı Nəqliyyat Agentliyinə (BNA) 300 ədəd sərnişin avtobusunun alınması məqsədilə 47 milyon 924 min manat ayrılıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 8-də Bəhreyn Krallığının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Ebrahim Yusuf Al-Abdullanın etimadnaməsini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Ebrahim Yusuf Al-Abdulla fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi. Ebrahim Yusuf Al-Abdulla etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlə söhbət etdi.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə Bəhreyn arasında ikitərəfli münasibətlərin uğurla inkişaf etdiyini bildirdi. Prezident İlham Əliyev Ebrahim Yusuf Al-Abdullanın səfirlik fəaliyyəti dövründə Azərbaycanın müxtəlif qurumlarının rəhbərləri ilə görüşməyə və bu görüşlərin yaxşı nəticələr verəcəyinə əminliyini ifadə etdi.

Ebrahim Yusuf Al-Abdulla qeyd etdi ki, Azərbaycan Prezidenti və Bəhreyn Kralının əlaqələrimizin inkişafı ilə bağlı göstərdiyi siyasi iradə ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafı üçün yaxşı zəmin yaradır və beynəlxalq ictimaiyyətin bizim ölkəmizə böyük etimadı var.

Səfir onu da bildirdi ki, Azərbaycan postsovet məkanında, Bəhreyn isə Yaxın Şərqdə aparıcı maliyyə mərkəzlərindən biridir və bu, iqtisadi əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün yaxşı zəmin yaradır.

Dövlətimizin başçısı siyasi əlaqələrin inkişafı üçün geniş imkanların olduğunu qeyd edərək ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlarda bir-birini müxtəlif məsələlər, o cümlədən ölkələrimizin suverenliyi, müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü məsələlərində dəstəklədiyini, BMT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər qurumlarda həmrəylik göstərdiyini məm-

Əbrahim Yusuf Al-Abdulla qeyd etdi ki, Azərbaycan Prezidenti və Bəhreyn Kralının əlaqələrimizin inkişafı ilə bağlı göstərdiyi siyasi iradə ikitərəfli münasibətlərimizin inkişafı üçün yaxşı zəmin yaradır və beynəlxalq ictimaiyyətin bizim ölkəmizə böyük etimadı var.

Səfir onu da bildirdi ki, Azərbaycan postsovet məkanında, Bəhreyn isə Yaxın Şərqdə aparıcı maliyyə mərkəzlərindən biridir və bu, iqtisadi əməkdaşlığın genişləndirilməsi üçün yaxşı zəmin yaradır.

Dövlətimizin başçısı siyasi əlaqələrin inkişafı üçün geniş imkanların olduğunu qeyd edərək ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlarda bir-birini müxtəlif məsələlər, o cümlədən ölkələrimizin suverenliyi, müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü məsələlərində dəstəklədiyini, BMT, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və digər qurumlarda həmrəylik göstərdiyini məm-

nunluqla qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın İslam həmrəyliyi işinə böyük töhfə verdiyini və bunun İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı tərəfindən yüksək qiymətləndirildiyini vurğulayaraq, keçən il ölkəmizdə “İslam Həmrəyliyi İli”nin elan olunduğunu və böyük müvəffəqiyyətlə IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının keçirildiyini vurğuladı və qeyd etdi ki, Azərbaycan müsəlman ölkələri arasında birliyin və qarşılıqlı dəstəyin möhkəmləndirilməsi istiqamətində səylərini əsirgəməyəcək. İqtisadi-ticarət əlaqələrin, qarşılıqlı ixracatın genişlənməsinin vacibliyinə toxunan dövlətimizin başçısı turizm sahəsində də böyük potensialın olduğunu və Bəhreynə Azərbaycan gələn turistlərin sayının durmadan artdığını qeyd etdi.

Dövlətimizin başçısı Bəhreynin Kralı Həməd bin İsa Al Xəlifənin salamlarına və xoş arzularına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını və xoş arzularını Bəhreynin Kralına çatdırmağı xahiş etdi.

Thenational.ae: Qurban bayramı günlərində Azərbaycana gəlmək BƏƏ əhalisi üçün ən yaxşı variantdır

Qurban bayramı günlərində Azərbaycana gəlmək Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin (BƏƏ) əhalisi üçün ən yaxşı variantdır. Qonaqlar paytaxtın görməli yerlərindən zövq ala, milli mətbəxin ləziz təamlarından dada, Azərbaycan xalqının zəngin mədəniyyəti və tarixi ilə tanış ola bilərlər. AZƏRTAC bu barədə thenational.ae saytına istinadla xəbər verir.

Ötən ay qəbul edilmiş qərar onu göstərir ki, Azərbaycana gələn BƏƏ sakinləri indi vi-

zani ölkəyə çatdıqda əldə edə bilərlər (əvvəllər viza Azərbaycan səfirliyində alınmalı idi). Dubay və Əbu-Dabidən uçuşlar (“FlyDubai” və “Etihad” vasitəsilə) cəmi iki saat yarım təşkil edir.

Saytda Azərbaycan səfirliyinin bu məsələ ilə bağlı izahı da dərc olunub. Qeyd edilir ki, BƏƏ-nin bütün sakinləri Azərbaycana gəldikləri andan bir aylıq viza əldə edəcəklər, lakin BƏƏ-də yaşama üçün viza və pasport Azərbaycana gələn tarixdən ən azı 120 gün etibarlı olmalıdır; Azərbaycanda 15 gündən artıq qalan bütün əcnəbilər ölkənin Dövlət Miqrasiya Xidmətində qeydiyyatdan keçməlidirlər. Bəyanatda vurğulan ki, Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunan ərazilərinə qanunsuz səfər etmiş istənilən şəxsə ölkəmizə gəlmək üçün viza verilməyəcək.

The National

LIFESTYLE

Fashion Food Luxury Travel Family Home Wellbeing Dating Comment

FX TRADING PACKAGE

UAE residents can now visit this beautiful country and get a visa on arrival - in pictures

Azerbaijan is now a last-minute option for UAE residents - and just in time for the next Eid break. Here's an in-pictures guide to what you'll find there

120 shares

BEST EVENT IN THE WORLD ON HR... Bersin

EDITOR'S PICKS

Was Israel behind killing of top Syrian scientist?

Omar Abdulrahman completes team move to Al Hilal from Al Ain

EU's rearguard on Iran deal won't save global firms

Time to start future-proofing your job prospects

A ruling from last month means that UAE residents visiting Azerbaijan can now easily get a visa on arrival (previously, visas had to be obtained from the Azerbaijani embassy).

The diverse nation of more than 9 million people has been considered both part of Europe and Asia throughout its history - and it's only a two-and-a-half hour flight from Dubai or Abu Dhabi (both FlyDubai and Etihad travel there directly).

“Azərbaycan ilə Şri-Lanka arasında çox yaxşı siyasi əlaqələr mövcuddur”

Prezident İlham Əliyev Şri-Lankanın Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 8-də Şri-Lanka Demokratik Sosialist Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Məhəmməd Şərif Anisin etimadnaməsini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Məhəmməd Şərif Anis fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi. Məhəmməd Şərif Anis etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirlə söhbət etdi.

Dövlətimizin başçısı Azərbaycan ilə Şri-Lanka arasında çox yaxşı siyasi əlaqələrin mövcud olduğunu bildirərək beynəlxalq təşkilatlarda ölkələrimizin bir-birini dəstəkləməsindən məmnunluğunu ifadə etdi.

İqtisadi sahədə əlaqələrin inkişafının önəmini qeyd edən dövlətimizin başçısı bunun üçün yaxşı potensialın olduğunu bildirdi. Prezident İlham Əliyev Məhəmməd

Şərif Anisin səfirlik fəaliyyəti dövründə ölkələrimiz arasında əlaqələrin daha da möhkəmləndirilməsi

istiqamətində vəzifələrin müəyyənləşdirilməsi üçün Azərbaycanın müvafiq qurumları ilə səmərə-

li görüşlər keçirəcəyinə və qarşılıqlı səfərlərin təşkil olunacağına əminliyini bildirdi.

Məhəmməd Şərif Anis Şri-Lanka Prezidenti Maytripala Sirisenanın və Şri-Lankanın Baş nazirinin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı. Səfir ikitərəfli münasibətlərin müxtəlif istiqamətlərdə inkişaf etdirilməsinin önəminə toxunaraq ticarət və sənaye sahələrində əlaqələrin genişlənməsi üçün səylərini əsirgəməyəcəyini dedi. Azərbaycanın regionda ən gözəl turizm məkanlarından biri olduğunu qeyd edən səfir bu sahədə Şri-Lanka ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın qurulması üçün geniş imkanların olduğunu bildirdi. Səfir, eyni zamanda, qarşılıqlı investisiya sahəsində imkanların araşdırılmasının zəruriliyini qeyd etdi.

Prezident İlham Əliyev Məhəmməd Şərif Anisin ölkələrimiz arasında dostluq münasibətlərinin inkişafına öz töhfəsini verəcəyinə ümidvar olduğunu bildirdi. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Şri-Lanka Demokratik Sosialist Respublikasının Prezidenti Maytripala Sirisenanın və Şri-Lanka Baş nazirinin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi və onun da salamlarını Şri-Lanka Prezidentinə və Baş nazirinə çatdırmağı xahiş etdi.

“Koreya Xalq Demokratik Respublikası ilə Azərbaycan arasında dostluq əlaqələri tarixi ənənələrə söykənir”

Prezident İlham Əliyev KXDR-in Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev avqustun 8-də Koreya Xalq Demokratik Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Kim Hen Cunun etimadnaməsini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Kim Hen Cun fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi.

Kim Hen Cun etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi. Sonra Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev səfirə söhbət etdi.

Dövlətimizin başçısı gələcək illərdə ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə qarşılıqlı fəaliyyətin gücləndirilməsinin və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsinin zəruriliyini qeyd etdi. Prezident İlham Əliyev, eyni zamanda, beynəlxalq təşkilatlarda, ilk növbədə, BMT və Qoşulmama Hərəkatında fəal əməkdaşlığın davam etdiriləcəyinə ümidvar olduğunu bildirərək, bu il Azərbaycanda Qoşulmama Hərəkatının xarici işlər nazirləri səviyyəsində konfransın keçirildiyini və tədbir çərçivəsində Koreya Xalq Demokratik Respublikasının xarici işlər naziri ilə görüşünü məmnunluqla xatırladı. Azərbaycanın gələn il bu təşkilatın sammitinə ev sahibliyi edəcəyini deyən dövlətimizin başçısı ikitərəfli münasibətlərimizin müxtəlif formatlarda bundan sonra da inkişaf edəcəyinə əminliyini bil-

dirdi.

Səfir Kim Hen Cun, ilk növbədə, Koreya Xalq Demokratik Respublikasının Dövlət Şurasının Sədri Kim Çen Inın və Koreya Xalq Demokratik Respublikasının Ali Xalq Yığıncağı Rəyasət Heyətinin Sədri-nin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı. Səfir Koreya Xalq Demokratik Respublikası ilə Azərbaycan Respublikası arasında dostluq əlaqələrinin tarixi ənənələrə söykəndiyini qeyd edərək, ikitərəfli münasibətlərimizin əsasının rəhbər Kim İr Sen və xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən qoyulduğunu vurğuladı. Səfir vurğuladı ki, Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra onun suverenliyini ilk tanıyan ölkələrdən biri Koreya Xalq Demokratik Respublikası olub və bu illərdə əlaqələrimiz inkişaf edib.

Prezident İlham Əliyev Koreya Xalq Demokratik Respublikasının Dövlət Şurasının Sədri Kim Çen Inın və Koreya Xalq Demokratik Respublikasının Ali Xalq Yığıncağı Rəyasət Heyətinin Sədri-nin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Koreya Xalq Demokratik Respublikasının Dövlət Şurasının Sədri Kim Çen Ina və Koreya Xalq Demokratik Respublikasının Ali Xalq Yığıncağı Rəyasət Heyətinin Sədri-nə çatdırmağı xahiş etdi.

9 avqust 2018-ci il

Kənd təsərrüfatı sahəsində ən müasir standartlar tətbiq edilməkdədir

Prezident İlham Əliyev: "Dünyanın aparıcı şirkətlərinin texnikası bu gün bizim tarlalarımızda fəaliyyət göstərir və fermerlər də bu texnikadan çox razıdırlar"

Sirr deyil ki, aqrar sektorun intensiv inkişafı müasir texnika və texnologiyaların tətbiqindən keçir. Çünki yeni texnika və texnologiyalar kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalında heç də az tələb olunmayan əl əməyini yüngülləşdirir. Eyni zamanda, onların tətbiqi məhsuldarlığı xeyli artırır ki, bu da çox mühüm amildir.

Prezident İlham Əliyev Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin birinci yarısının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında kənd təsərrüfatının modern texnika ilə təchizatının əhəmiyyətini xüsusi vurğulayıb: "Kənd təsərrüfatı ilə bağlı qarşıda duran əsas vəzifələr bu sahədə ən müasir standartları

tətbiq etməkdir. Son illər kənd təsərrüfatının inkişafına böyük diqqət göstərilmişdir. Demək olar ki, biz texniki parkımızı tamamilə yeniləşdirmişik. Kənd təsərrüfatı texnikasının alınması bundan sonra da davam etdiriləcək. Özü də qeyd etməliyəm ki, dünyanın aparıcı şirkətlərinin texnikası bu gün bizim tarlalarımızda fəaliyyət göstərir və fermerlər də bu texnikadan çox razıdırlar. Bu məqsədlə böyük vəsait nəzərdə tutulur. Burada qeyd olundu ki, təkə bu il 160 milyon manat dəyərində 5 mindən çox texnika alınacaq, keçən il isə 10 min texnika alınmışdır".

Bu gün həm aqrotexniki, həm də su ilə təminat texnologiyalarının Azərbaycana gətirilməsi vacib məsələ kimi qarşıda durur. Dünyada elə müasir suvarma sistemləri var ki, hər bir qarış torpaqdan maksimum səmərə ilə istifadə et-

məyə imkan verir. Ölkəmizin isə su ehtiyatları məhduddur. Ümumiyyətlə, istər içməli, istərsə də suvarma su ehtiyatları dünyada getdikcə tükənir. Təsadüfi deyil ki, bu yay Avropadan Yaponiyaya qədər bütün ölkələrdə sudan qənaətlə istifadə edilməsinə dövlət nəzarəti gücləndirilmiş, israfçılığa qarşı tətbiq edilən cəzalar sərtləşdirilmişdir. Bol su ehtiyatları olan Kanadada da sudan qənaətlə istifadəyə ciddi dövlət nəzarəti var və bu sahədə qanunu pozanlara qarşı sət cəza tədbirləri görülür. Ölkəmiz də sudan qənaətlə istifadə etmək üçün cəza tədbirlərini sərtləşdirməklə yanaşı, sudan səmərəli istifadə edən texnologiyalara üstünlük verməyə məcburdur. Səbəb, qeyd etdiyimiz kimi, su ehtiyatlarımızın məhdud olmasıdır.

Prezident İlham Əliyev sözügedən iclasda bu məsələ ilə bağlı bildirmişdir ki, hər bir qarış tor-

paqdan səmərəli istifadə etməliyə. Kənd təsərrüfatı müəyyən dövrdən sonra ancaq intensiv yolla inkişaf edə bilər. Ancaq bu gün böyük miqdarda meliorasiya tədbirləri görülür ki, suvarılmayan torpaqlara su gətirilsin. Odur ki, növbəti hədəf intensiv üsullardan istifadə edərək, hər qarış torpaqdan yüksək məhsuldarlıq götürməkdir. Bu, kənd təsərrüfatının qarşısında duran əsas vəzifədir.

Aqrar sektorun inkişafının bir yolu da aqroparkların yaradılmasıdır. Çünki müasir texnika və texnologiyalar, məhz aqroparklarda geniş tətbiq edilir. Onun logistik, satış və emal imkanları geniş olur. Üstəlik, müasir texnika və texnologiyalardan istifadə yüksək məhsuldarlığa təminat verir, əmək resurslarından səmərəli istifadə etmək imkanı yaranır. Elə buna görə də Azərbaycanda aqroparkların yaradılmasına dövlət tərəfindən hərtərəfli dəstək verilir.

İndiyədək təkə aqroparkların yaradılması üçün infrastruktur layihələrinə 200 milyon manatdan çox investisiya qoyulub və sahibkarlara 100 milyon manatdan çox güzəştli şərtlərlə kredit verilib.

Ölkə üzrə innovativ inkişafı təmin etmək üçün 30 rayonda 192 min hektar ərazidə 45 aqroparkın yaradılması nəzərdə tutulur. Bu aqroparklara təqribən 1-1,5 milyard manat sərməyə yatırılacaq.

Hələlik, ölkəmizdə 4 aqropark məhsul istehsalı ilə məşğul olur. İlin sonunadək daha 14 aqroparkın fəaliyyətə başlaması nəzərdə tutulub. Qeyd edək ki, bitkiçiliklə məşğul olan 4 aqroparkda məhsuldarlıq yüksəkdir. Məsələn, taxılçılıqda məhsuldarlıq ölkə üzrə 30 sentner/ hektar olduğu halda, aqroparklarda bu rəqəm 50 sentnerdir.

Aqrar sektorda islahatların aparılması müsbət nəticələr verir. Cari ilin 6 ayı ərzində kənd təsərrüfatında 7,6 faiz artım qeyd edilib. Bitkiçilikdə artım daha yüksəkdir - 14 faiz. Dövlət Statistika Komitəsinin verdiyi məlumata görə, bu ilin yanvar-iyun ayları ərzində kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun faktiki qiymətlərlə dəyəri 3 milyard 206 milyon manat təşkil edir ki, onun da 1 milyard 774 milyon manatı heyvandarlıq, 1 milyard 431 milyon manatı bitkiçilik məhsullarının payına düşür.

Bütün bunlarla yanaşı, kənd təsərrüfatının inkişafı ərzaq təhlükəsizliyinin təminatı deməkdir. Yeni əhalinin istifadə etdiyi qidaının çox hissəsi bu sektorun payına düşür. Deməli, əhalinin sağlamlığında da aqrar sektor önəmli rol oynayır. Çünki həmin sahədə insan həyatı üçün təhlükəli maddələrdən normadan çox istifadə edilməsi əhalinin sağlamlığına mənfi təsir göstərməklə nəticələnir. Bunun qarşısını almaq üçün

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi yaradılıb. Məqsəd Azərbaycana gətirilən ərzaq məhsullarının beynəlxalq standartlara tam uyğun olmasına nəzarət etmək, həmçinin, ölkəmizdə istehsal edilən məhsulların bu standartlara uyğunluğunu nəzarətdə saxlamaqdır. Dövlət bu agentliyin nəzarət imkanlarını genişləndirmək məqsədilə regionlarda geniş laboratoriyalar sistemi yaradır. Həmin laboratoriyalar həm ərzağın keyfiyyətinə nəzarət etmək, həm də fermerlərə əkdikləri torpaqların tərkibi haqqında ətraflı məlumat vermək imkanına malikdir.

Bir sözlə, Azərbaycanın qeyri-neft sektorunda kənd təsərrüfatı ərzaq təhlükəsizliyini təmin edən sahə kimi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu sahə coğrafiyasına və əhalinin məşğulluğuna görə də əvəzsizdir. Digər tərəfdən, regionların sosial-iqtisadi inkişafında kənd təsərrüfatı önəmli rol oynayır. Məhz bu üç səbəbə görə, son dövrlər ölkəmizdə kənd təsərrüfatının inkişafına dövlət dəstəyi daha da artıb. Elə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyində Fermerlər Şurasının yaradılması da bu dəstəyin bir göstəricisidir.

Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyev aqrar sahənin məmurları qarşısında fermerlərə daha yaxın olmaq, onların problemlərini dinləmək və problemlərin həll yollarını birgə axtarmaq kimi vəzifələr qoyub. Bu baxımdan, Prezident İlham Əliyevin qərarları ilə yerlərdə kənd təsərrüfatı idarələrinin əsasında Dövlət Aqrar İnkişaf Mərkəzləri (DAİM) yaradılacaq. Yeni qurum "vahid pəncərə" sisteminin tətbiqinə və şəffaflığın tam təmin olunmasına imkan verəcək. DAİM-lər yanında Fermer və Koordinasiya Şuraları yaradılacaq.

Ümumiyyətlə, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin son məqsədi odur ki, fermerlər torpaqdan daha səmərəli istifadə edə bilsinlər, daha çox məhsul istehsal edib, daha çox qazansınlar. Fermerlərin problemlərini müəyyən etmək, onların öz fəaliyyətlərini daha mükəmməl qurmalarına kömək göstərmək məqsədilə Aqrar Tədqiqatlar Mərkəzi yaradılıb. Eyni zamanda, fermerlərin öz məhsullarını satmalarına yardım göstərmək üçün Dövlət Aqrar Ticarət Şirkəti yaradılıb. Məlumdur ki, fermerdən məhsulu alan vasitəçilər çox zaman onu becərən insandan daha çox pul qazanırlar. Məhz Dövlət Aqrar Ticarət Şirkəti bu problemi aradan qaldırmaq üçün yaradılıb. "Aqrolizinq" isə fəaliyyətini təkmilləşdirməli, ölkəyə yeni texnikalar gətirilməli, qiymətlər isə əlçatan olmalıdır. Həmçinin, Azərbaycanda 11 regional aqrokimya laboratoriyası yaradılıb. Bu laboratoriyalar fermerlərə torpağın tərkibini analiz etməyə imkan verəcək, əkin sahələrində meydana çıxan bir çox problemlərin qarşısını əvvəlcədən almağa şərait yaradacaq.

"Səs" Analitik Qrupu

Hikmət Hacıyev: “Başqa ölkənin torpağını işğal etmək, mülki insanları etnik təmizləməyə məruz qoymaq əsl terrorudur”

Avqustun 6-da “Euroasianet.org” portalında jurnalist Coşua Küçeranın müəllifi olduğu “Ermənilər üçün buralar işğal olunan ərazilər deyil, vətəndir” adlı məqalə dərc edilib. Sözügedən məqalə ilə əlaqədar Azərbaycan Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri Hikmət Hacıyev “Euroasianet.org” portalının redaktoruna mətbuat azadlığı və qarşı tərəfin də mövqeyinə hörmət prinsiplərini əsas tutaraq, cavab yazısı göndərsə də, redaksiya tərəfindən bunu dərc etməkdən imtina olunub.

AZƏRTAC Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbərinin sözügedən məqaləsini və Kəlbəcərin işğalı ilə əlaqədar cavab yazısını təqdim edir:

- Mən sizə 6 avqust tarixində “Euroasianet.org”un jurnalisti Coşua Küçeranın müəllifi olduğu “Ermənilər üçün o işğal edilmiş deyil, vətəndir” adlı məqaləsi ilə əlaqədar yazıram. Məqalə Azərbaycanın Kəlbəcər rayonunun işğalından bəhs etsə də, orada yalnız bir tərəfin fikirləri əks olunub və Kəlbəcərin işğalının real mənzərəsini təqdim etmir.

Başqasının əmlakını zor yolu ilə oğurlamaq və sonradan onu özününkü adlandırmaq soyğunçuluqdur. Bunun başqa adı yoxdur. Bu kimi soyğunçuluq əməlinə bəraət qazandırmamaq isə utancverici və ifrat qeyri-mənəvi addımdır.

Azərbaycanın Kəlbəcər rayonu Ermənistanın Azərbaycanca qarşı başladığı müharibənin tərkib hissəsi olaraq 1993-cü ilin aprelinde işğal edilib. Bu il Kəlbəcərin faciəvi işğalının 25 illiyidir. Kəlbəcər Azərbaycanın keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin inzibati hüddullarından kənarında yerləşir.

Kəlbəcərin işğalı məqsədlə hücum əməliyyatı ağır silahlar, Mi-24 helikopterləri və döyüş təyyarələri istifadə edilməklə əsasən Ermənistan ərazisindən həyata keçirilib. İşğal nəticəsində Kəlbəcərin 60 min nəfərdən artıq sakini etnik təmizləməyə məruz qalıb. Kəlbəcərin işğalı nəticə etibarilə Ermənistanın işğalçı tərəf kimi müharibədə öz rolunu inkar etməsinə əsaslı şəkildə son qoydu.

Ermənistanın Azərbaycana qarşı həyata keçirdiyi bu kimi qeyri-qanuni əməllər beynəlxalq hüququn imperativ normalarından irəli gələn öhdəliklərin kobud şəkildə pozulmasıdır.

BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycanın Kəlbəcər rayonunun işğalı ilə əlaqədar 822 sayılı qətnamə qəbul edib. Qətnamədə BMT TŞ Azərbaycanın beynəlxalq sərhədlərinin toxunulmazlığını təsdiq edib və ərazi əldə edilməsi üçün gücdən istifadənin qəbul edilməzliyini vurğulayaraq, işğalçı qüvvələrin dərhal işğal olunmuş Kəlbəcər və digər rayonlardan çıxarılmasını tələb etdi. BMT TŞ-nin qətnaməsinin tələblərinə uyğun olaraq Ermənistan nəinki öz qoşunlarını işğal

olunmuş Azərbaycan ərazilərindən çıxardı, əksinə, Ağdam, Cəbrayıl, Qubadlı, Füzuli və Zəngilanı işğal etdi. Bunlar açıq şəkildə göstərir ki, Ermənistanın əsl xisləti güc vasitəsilə ərazilərin işğalı olub və bu şəkildə qalmaqda davam edir.

Ermənistan beynəlxalq humanitar hüquq, xüsusilə Cenevrə Konvensiyalarını və Əlavə Protokolları kobud şəkildə pozaraq, işğal edilmiş Kəlbəcər və digər ərazilərin demoqrafik və etnik-mədəni xüsusiyyətlərini dəyişdirmək üçün erməni əsilli şəxsləri bu torpaqlarda yerləşdirməyə çalışır. Ermənistanın, həmçinin şübhəli ofşor şirkətləri cəlb edərək aqressiv formada Kəlbəcərin mineral və qızıl resurslarını talan edir. Bu qəbildən olan qeyri-qanuni əməllər Cenevrə Konvensiyaları və Əlavə Protokollara görə hərbi cinayətlər hesab olunur.

Arxeologiya və etnoqrafiya elminin ən adi qaydalarına zidd olaraq, əldəqayıma erməni tarixçilər tarixi, o cümlədən Kəlbəcərdə yerləşən Qafqaz Albaniyasının xristian irsini saxtalaşdıraraq Kəlbəcəri erməni torpağı kimi təqdim etməyə çalışırlar. İstəhsal doğuran hal

odur ki, bəzi fərdi hallar istisna olmaqla, ermənilər heç vaxt icma kimi Kəlbəcərdə yaşamayıblar. Ermənistan və erməni diaspora dairələrinin bütün cidd-cəhdlərinə baxmayaraq, Kəlbəcər şəhərində yalnız bir neçə yüz adam yaşayır və ya yaşamağa səy göstərir. Səbəb çox sadədir. Çünki Kəlbəcər işğal olunmuş ərazidir, onların torpağı deyildir.

Məqalədə iqtibas olunan və 2000-ci ildə Kəlbəcəre gələn Aleksandr Kananyandan fərqli olaraq soydaşlarımız Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyev Kəlbəcərdə anadan olub və 2014-cü ildə ata-analarının qəbirələrini ziyarət edərkən Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən girov götürüldülər. Hazırda 70 mindən çox Kəlbəcər sakini Azərbaycanın müxtəlif bölgələrində məcburi köçkün kimi yaşayırlar. 2016-cı ilin aprelinde Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən öldürülmüş 16 yaşlı Turanə Həsənlinin ailəsi kimi minlərlə kəlbəcərlə doğma Kəlbəcəre qayıtmaq və öz əmlaklarına sahib durmaq anını gözləyir.

Məqalədə iqtibas olunan və qondarma rejimin nümayəndəsi kimi özünü təqdim edən Yelena Mxtaryanın isə bütün müsəlmanları təhqir edən və müsəlman qadınlarını terrorçu kimi təqdim edən açıqlaması qəbul edilməzdir və rassist bir yanaşmadır. Ermənistan-Azərbaycan münasibətində dini elementlər yoxdur. Azərbaycan zəngin multikulturalizm ənənələrinə malik dünyəvi ölkədir. Bu, sırf ərazi münasibətidir. Ermənistan güc yolu ilə Azərbaycan ərazilərini işğal edib. Bütün siyasi, hüquqi

və mənəvi arqumentlərdən məhrum olan Ermənistan tərəfi indi din amilini ortaya ataraq bu yolla öz işğalçı siyasətinə bəzi qərb dairələri tərəfindən bəraət qazandırmamaq istəyir. Yelena Mxtaryana xatırlatmaq istərdim ki, Kəlbəcərdə olduğu kimi, başqa ölkənin torpağını işğal etmək, mülki insanları etnik təmizləməyə məruz qoymaq və əmlakını talamaq əsl terrorudur.

Azərbaycan heç zaman öz ərazilərinin işğalı ilə barışmayacaq. Ermənistanın sabiq prezidenti Serj Sarkisyan rejimi bu reallığı anlamadı. Ermənistanın yeni hakimiyyəti nəhayət başa düşməlidir ki, münasibətin davamlı və uzunmüddətli siyasi həllinə nail olunmasının yeganə yolu Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən qeyd-şərtsiz və tamamilə çıxarılması, məcburi köçkünlərin öz doğma torpaqlarına qayıtmaları üçün ayrılmaz hüquqlarının təmin edilməsidir. Bunu etməklə Ermənistanın yeni hakimiyyəti yalnız sözdə deyil, əməldə sülhə və Ermənistanın beynəlxalq öhdəliklərinə sadıq olduğunu sübut etmək imkanı qazana bilər. Əks təqdirdə, bütün məsuliyyət tam şəkildə Ermənistanın üzərinə düşür.

Hər bir dövlət kimi, Azərbaycan Respublikası da beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazi bütövlüyünü, suverenliyini və vətəndaşlarının pozulmuş hüquqlarını bərpa etmək üçün BMT nizamnaməsində təsbit olunmuş ayrılmaz özünü müdafiə hüququndan istifadə etmək haqqını özündə saxlayır.

Hikmət Babaoğlu: “Ordumuz dənizdə də güclü ordular sırasındadır”

“Avqustun 6-da “Beynəlxalq Ordu Oyunları-2018” yarışları çərçivəsində “Artilleriya atəşinin ustaları-2018” müsabiqəsinin yarımfinal mərhələsində Azərbaycan hərbiçilərinin növbəti dəfə uğur qazanaraq müsabiqənin finalına yüksəlməsi mühüm göstəricidir”. Bunu SİA-ya açıqlamasında “Yeni Azərbaycan” qəzetinin baş redaktoru, millət vəkili Hikmət Babaoğlu deyib.

Deputatın sözlərinə görə, bu hər şeydən öncə o deməkdir ki, Azərbaycan ordusu quruda və havada olduğu kimi dənizdə də güclü ordular sırasındadır: “Nəzərə almaq lazımdır ki, “Beynəlxalq Ordu Oyunları-2018” yarışlarına qatılan ölkələrin hər birinin ordusu özlüyündə regional və global müstəvidə ən güclü ordulardan hesab olunur. Məsələn, Rusiya Federasiyasının hərbi dəniz qüvvələri həm texniki göstəriciləri, həm də professionallığı ilə bütün dünyanın diqqət mərkəzində olan or-

dulardan biridir. Bu ordu Qara dənizdən birbaşa Yaxın Şərqdə olan hədəfləri dəqiq vurmaq qabiliyyətinə sahibdir. Belə müqayisə edən zaman Azərbaycan hərbi dəniz qüvvələrinin əldə etdiyi uğurun nə dərəcədə böyük olduğunu daha dəqiq görə bilərik.

Ancaq məsələnin başqa mühüm bir tərəfi də var ki, bu da olduqca vacibdir. Azərbaycan torpaqlarının 20 %-i Ermənistan ordusu tərəfindən işğal edilib. Hazırda biz müharibə şəraitində yaşayırıq və torpaqları-

mız işğaldan azad edilənə qədər də bu, belə olacaq. Bu mənada nümayiş etdirdiyimiz güc, həm də işğalçılara layiqli cavabdır. Azərbaycanda ordu quruculuğu prosesi kompleks şəkildə aparılır və hazırda heç vaxt olmadığı qədər güclü ordumuz var. Bu ordu Aprel döyüşlərinə, Günnüt əməliyyatlarına imza atmış ordudur. Ona görə də işğalçı Ermənistan bütün bunlardan nəticə çıxarmalı Azərbaycan torpaqlarını sülh yolu ilə qaytarmalıdır. Əks təqdirdə Azərbaycan ordusunun gücünü bir daha öz üzərində görmək təcrübəsini yaşayacaq”.

Ermənistan əhalisinin 80%-dən çoxu yoxsulluq səviyyəsindən aşağı yaşayır

İnkişaf etmiş ölkələrdə əgər vətəndaşlar ailə büdcəsinin 25 faizini qidaya sərf edirsə onlar yoxsul sayılırlar. Lakin Ermənistanda əhalinin böyük əksəriyyəti öz büdcəsinin 65 faizini qidaya sərf edir. SİA-nın erməni mətbuatına istinadən verdiyi xəbərə görə, bu barədə Ermənistanın İstehlakçılar Birliyinin sədri Armen Poqosyan jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

Onun sözlərinə görə, bütün bunlar göstərir ki, Ermənistan əhalisinin 80 faizindən çoxu yoxsulluq səviyyəsindən də aşağı yaşayır: “Bu “parlaq” bir faktdır. Bunun fonunda ərzaq dayanmadan bahalaşır. Biz ötən il Yeni Zelandiya yağının kəskin şəkildə bahalaşdığını şahidi olduq. Bu ölkədə yağın qiyməti yenidən əvvəlki səviyyəyə qayıtsa da, bizdə yağın qiyməti ucuzlaşmadı. Bu il vətəndaşlar mövsümi məhsulların xüsusilə kartof, pomidor, bibər, badımcın və ən təcübülüsü isə qarpızın qiymətinin nə qədər

bahalaşdığını görür. (Avqust ayında 50-80 dram olan qarpızın indiki qiyməti 250 dramdır”.

Armen Poqosyan qeyd edib ki, ölkədə etin qiyməti kəskin şəkildə bahalaşmış: “Ət il ərzində 12.4, təkə iyul ayında isə 9.6 faiz bahalaşmış, yağın qiyməti isə qızılın qiymətinə yaxınlaşır. Belə ki, il ərzində yağın qiyməti 36 faiz, təkə iyul ayında isə 34 faiz bahalaşmış.

Nailə Məhərrəmov

İlin birinci yarısında Bakının metallurjiya sənayesində istehsal artıb

Cari ilin yanvar-iyun aylarında Bakı şəhəri üzrə metallurjiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində 229,4 milyon manatlıq məhsul istehsal olunub. Bakı Şəhər Statistika İdarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində 74,4 faiz, metallurjiya sənayesində isə 33,7 faiz artım müşahidə edilib. Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən sahə üzrə alüminium çubuqlar, millər və profillər 17,1 faiz, misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamlı məftil, tros və kabellərin istehsalı 2,8 dəfə, armaturun istehsalı 28,5 faiz artıb, qara metallardan digər konstruksiyaların istehsalı isə 33,9 faiz azalıb.

9 avqust 2018-ci il

İqtisadi modelin unikalılığı

İlham Əliyev: "Azərbaycanın iqtisadi modelinin unikalılığı bizim seçdiyimiz yolun nə qədər düzgün olmasını bir daha göstərir"

Azərbaycanda son 15 ildə aparılan uğurlu, məqsədyönlü siyasət nəticəsində iqtisadiyyatın formalaşdırılması ölkədə işgüzar fəallığın daha da yüksəlməsinə, neft sektoru ilə yanaşı, qeyri-neft sektorunun da sürətli inkişafına, yoxsulluğun azalmasına əlverişli şərait yaradıb, əhalinin etibarlı sosial müdafiəsini və maddi rifah halının əhəmiyyətli dərəcədə yaxşılaşdırılmasını təmin edib. Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, cari ilin birinci yarısında da ölkə iqtisadiyyatında müsbət nəticələr əldə olunub və dinamik inkişaf templəri qorunub saxlanılıb. Belə ki, bu dövrdə ÜDM 1,3 faiz, qeyri-neft sektoru 2 faiz, qeyri-neft sənayesi 8,8 faiz, kənd təsərrüfatı 7,6 faiz, bitkiçilik 14 faizdən çox, yükdaşıma 1 faiz, informasiya və rabitə xidmətləri 4,9 faiz, pərakəndə ticarət dövriyyəsi 2,5 faiz artıb. Eyni zamanda, valyuta ehtiyatları artaraq 44,3 milyard ABŞ dollarına çatıb, ölkə iqtisadiyyatına 6 milyard manatdan çox sərmayə qoyulub. Bu ilin ilk 6 ayında əhalinin gəlirləri 9,3 faiz artıb, inflyasiya 3 faiz təşkil edib, əhalinin gəlirlərinin artım tempi inflyasiyanı dəfələrlə üstələyib. Hesabat dövründə xarici ticarət dövriyyəsi 35 faiz, ixrac 34 faiz, o cümlədən, qeyri-neft ixracı 20 faiz artıb. Xarici ticarətdə müsbət saldo 4,2 milyard dolara çatıb.

Bütün bunlar isə, son illər ərzində reallaşdırılan düşünülmüş iqtisadi siyasətin, qeyri-neft sektorunun inkişafı istiqamətində aparılan kompleks işlərin və investisiya mühitinin əlverişliliyinin nəticəsində mümkün olub: "Uzun illər Azərbaycan iqtisadiyyatına qoyulan vəsait, şaxələndirmə siyasəti, qeyri-neft sektorunun inkişafı imkan verir ki, iqtisadiyyat dayanıqlı surətdə inkişaf etsin, bir sektordan - neft-qaz sektorundan asılı olmasın. Hətta dünyada neftin qiymətinin kəskin şəkildə düşməsi Azərbaycanın ümumi iqtisadi inkişafına təsir etməmişdir. Budur, Azərbaycanın iqtisadi modelinin unikalılığı və bu göstəricilər bizim seçdiyimiz yolun nə qədər düzgün olmasını bir daha göstərir..." Ölkə Prezidenti neft və qazdan asılılığın azaldılması, qeyri-neft sektorunun sürətli inkişafı, sərmayə qoyuluşlarının artırılması, Dövlət investisiya proqramında nəzərdə tutulmuş infrastruktur layihələrinin tam icrası, xüsusilə, sosial infrastrukturla bağlı məsələlərin həlli, qazlaşdırma səviyyəsinin 95 faizə çatdırılması, məktəblərin tikintisi və təmiri, yeni Olimpiya idman komplekslərinin istifadəyə verilməsi, yeni yolların salınması, enerji sisteminin ən müasir əsaslarla idarə edilməsi istiqamətində mühüm vəzifələr müəyyənləşdirib.

Vüqar Bayramov: "Ölkəmizdə qeyri-neft sektorunun inkişafı və iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi prioritetdir"

İqtisadçı Vüqar Bayramov sözügedən məsələ ilə bağlı bildirib ki, Azərbaycan neft ölkəsi olsa da, qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi, eləcə də, neftdən asılılığın aradan qaldırılması hər zaman öndə duran məsələlərdəndir: "Bu gün qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə bağlı bütün iqtisadi göstəricilərdə artım var. Eyni zamanda, qeyri-neft sənayesində 3,1 faiz artım qeydə alınıb. Bu, çox vacib idi. Çünki ötən il ölkə başçısı tərəfindən iqtisadi sabillik ili kimi elan edilmişdi. Bu ildə iqtisadi sabilliyin əldə edilməsi və 2014-cü ildən dünya bazarında neftin qiymətinin aşağı düşdüyü üçün dövlət gəlirlərimizin azalması səbəbindən yaranan çətinlikləri artıq sabilliklə evəz olundu. Bu isə nəticə etibarilə 2018-ci ildə iqtisadi artımın, daha sonra sürətli iqtisadi artımın formalaşması baxımından vacib idi. İqtisadiyyatın şaxələndirilməsi prioritet olmaqla yanaşı, eyni zamanda, ölkə

iqtisadiyyatının daha dayanıqlı inkişafı baxımından vacibdir. Çünki biz neftdən asılılığı aradan qaldırıdığımız daha dayanıqlı iqtisadi inkişafa və artıma nail ola bilirik. Xatırlayırsınızsa, bir müddət öncə, "Yeni əsrin müqaviləsi" imzalandı. Cənab Prezident xüsusilə, qeyd etdi ki, müqavilənin imzalanmasına baxmayaraq, Azərbaycanda qeyri-neft sektorunda bu günə qədər islahatlar aparılıb və bu, gələcəkdə də davam etdiriləcək. Bundan başqa, dövlətimizin başçısının sənaye parkları və məhəllələrinin, aqroparkların, iri fermer təsərrüfatlarının təşkili işlərinin davam etdirilməsi, müasir aqrotekniki texnologiyaların və elektron kənd təsərrüfatı sisteminin tətbiqi, yeni iş yerlərinin yaradılması, özünüməşğulluq proqramının icrası, sahibkarlara güzəştli kreditlərin verilməsinin və investisiya təşviqi mexanizminin tətbiqinin davam etdirilməsi, xarici ölkələrdə ticarət evlərinin açılması, sahibkarların bu prosesə yaxından cəlb olunması və s. tapşırıqları ilə bağlı da müsbət nəticələr əldə edilib".

V.Bayramov onu da bildirir ki, Azərbaycan artıq iqtisadi cəhətdən azad ölkədir. Respublikada əlverişli biznes və investisiya mühiti mövcuddur. Eyni zamanda, hökumət vergi gəlirlərində və kapital xərclərində,

habelə, milli valyutanın məzənnəsi ilə bağlı təsirli nizamlayıcı addımlar atmaq ilə mövcud valyuta ehtiyatlarının azalması üçün qarşısını alır. Bu isə liberal iqtisadi islahatların, düşünülmüş, elmi əsaslarla malik inkişaf konsepsiyasının həyata keçirilməsi, siyasi iradə nəticəsində mümkün olub və Azərbaycan dövlətinin dünyanın inkişaf etmiş ölkələri səviyyəsinə çatmaq əzmindən xəbər verir. Ölkə Prezidenti Cənab İlham Əliyev bildirib: "Azərbaycanın çox möhtəşəm inkişafı hələ qabaqdadır. Azərbaycan bundan sonra da inamlı inkişaf yolu ilə gedəcək, beynəlxalq müstəvidə öz yerini möhkəmləndirəcək və bütün beynəlxalq təşəbbüslər xalqın maraqlarını müdafiə edəcəkdir".

Qeyri-neft sənayesində 3,1 faiz artım qeydə alınıb

V.Bayramov qeyri-neft sənayesində 3,1 faiz artım qeydə alındığını bildirib: "Əslində, bu, kifayət qədər vacib bir məqamdır. Çünki Azərbaycan üçün aqrar sektor vacibdir. Bu sahədə 2,8 faiz artım müşahidə olunub. Eyni zamanda, sənayeləşmə ölkə üçün prioritetdir".

İqtisadçı onu da vurğulayıb ki, ölkə Prezidenti sahibkarlığın inkişafının dövlətimizin qarşısında dayanan əsas məqsəd olduğunu bildirib. Sahibkarlığın inkişafı baxımından hal-hazırda Prezidentin qarşıya qoyduğu məsələ idxal-ixrac prosesinin şəffaflaşdırılması, ölkəyə xarici investisiyanın, xüsusilə, qeyri-neft sektoruna xarici kapitalın qoyulmasıdır: "Dünya praktikasını nəzərə alaraq, qeyd etmək istəyirik ki, yalnız məhsulların qeydiyyatında elektronlaşma olarsa və bu sistem ölkədə şəffaf, keyfiyyətli xidmət reputasiyasını özündə birləşdirən ASAN xidmətə verilərsə, qarşıdakı müddətdə müəyyən nəticələr almaq olar. Eyni zamanda, regionlarda fəaliyyət göstərən sahibkarlar lisenziyanı 50% güzəştə alacaqlar. Bütün bunları özündə formalaşdıracaq amillər sahibkarların xərclərində azalmalara səbəb olacaq. Bu isə regionlarda lisenziya və xüsusi icazə tələb edən sahibkarlıq fəaliyyətinin dəstəklənməsi baxımından olduqca vacib addımdır. Yuxarıda sadalananlara müvafiq olaraq, idxal-ixrac inhisarçılığının ləğvi və elektronlaşması sahibkarın xərclərini azaldacaq və bazarı daha ucuz məhsulların çıxarılmasına şərait yaradacaqdır. Beləliklə, ölkəmizin qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsi hesabına enerji gəlirlərindən asılılığın aradan qaldırılmasına ünvanlanan islahatlara təkan verildi. Bu prioritetlərin reallaşması, birmənalı tərdə ölkəmizdə diversifikasiya edilmiş iqtisadi inkişafa nail olmağa imkan yaratmaqla məşğulluq sferasında, istehlak və valyuta bazarında sabilliyin formalaşmasına səbəb olacaq".

Beləliklə, yuxarıda sadalanan sosial-iqtisadi uğurlar liberal iqtisadi islahatların, düşünülmüş, elmi əsaslarla malik inkişaf konsepsiyasının həyata keçirilməsi, siyasi iradə nəticəsində mümkün olub və Azərbaycan dövlətinin dünyanın inkişaf etmiş ölkələri səviyyəsinə çatmaq əzmindən xəbər verir. Ölkə Prezidenti İlham Əliyev deyib: "Azərbaycanın çox möhtəşəm inkişafı hələ qabaqdadır. Azərbaycan bundan sonra da inamlı inkişaf yolu ilə gedəcək, beynəlxalq müstəvidə öz yerini möhkəmləndirəcək və bütün beynəlxalq təşəbbüslər xalqın maraqlarını müdafiə edəcəkdir".

RƏFİQƏ KAMALQIZI

Bakı ən populyar şəhərlər sırasındadır

“MİR24” və “THE NATIONAL”

bu mövzuda reportaj və məqalə hazırlayıblar

“Qız qalası”ndan səmələlərə qədər uzanmaq. Azərbaycanın paytaxtı Bakı şəhəri yay səyahətləri reytingində MDB-nin ən populyar şəhəri statusunu qazanıb. Belə ki, bu mövsümdə paytaxtı bir milyon turist ziyarət edib”. Bu barədə “MİR24” kanalının müxbiri xüsusi reportaj hazırlayıb.

Reportajını içərişəhərdən başlayan müxbir deyib ki, bütün turistlər, praktiki olaraq, Bakı ilə tanışlıqlarını, məhz bu köhnə şəhərdən başlayır.

“Burada elə bir harmoniya mövcuddur ki, Şərqlə Avropanı birləşdirir, bura həm qədimdir, həm də müasir. Bununla da, o, insanları özünü cəlb edir. Həqiqətən də, çox xoş və gözlənilməzdir. Bütün bunlar mənim gözləntilərimi aşdı”-deyə Qazaxıstandan olan turist Dias Axmetov bildirib.

Respublika yalnız qonaqpərvər deyil, eyni zamanda, ziyarətçilər üçün təhlükəsizdir

“MİR24”-ün müxbiri reportajına davam edərək deyir ki, hətta Bakıda olmasanız belə, siz bu kiçik küçəni mütləq tanıyırsınız. Kiçik Qalada sovet komediyası “Brilyant əl” filminin bir fraqmenti çəkilib. Ona görə də, Qayday komediyasını sevmələrin burada yığılaraq, selfi çəkənlərindən təəccüblənmək olmaz.

Müxbir digər bir nüansa da toxunub. O, qeyd edib ki, Azərbaycanın paytaxtı onlarla filmin çəkiliş

meydançası olub. “Onlar arasında “Amfibiya adamı”, “Tehran-43”, “Aybolit-66” və s. göstərmək olar. Ruslan və Lina perməndirdilər və xüsusilə, “Qız qalası”nda olmaq üçün Bakıya gəliblər. Bu qalanın nəyə görə tikilməsi və nə üçün istifadə edilməsi ətrafında alimlər bu gün də mübahisə edirlər.”-MİR24-ün müxbiri reportajında əlavə edib.

O, Bakının və Azərbaycanın digər əsas amillərinə də toxunub: “Uzunmüddətli gəzintilərdən sonra susuzluğu aradan qaldıran və gücü geri qaytarmağa kömək edən də, məhz çaydır. Azərbaycanın etirli içkisini armudu stəkanlarda verirlər və qəndlə deyil, Şərqi şirniyyatları və mürəbbələri ilə. Peterburqdan olan Milana Kulik üçün bu adət bir kəşf olub. Milli ornamentlərlə bəzədilmiş ipək örtüklər və xalçalar Azərbaycan suvenirləri arasında ən yaxşılardan sırasındadırlar. Respublika yalnız qonaqpərvər deyil, eyni zamanda, ziyarətçilər üçün təhlükəsizdir. İlin əvvəlindən isə Azərbaycanı 2 milyon turist ziyarət edib”.

...Və bütün bunlar Dubaydan, yaxud Əbu-Dabidən iki saat yarım uçuş məsafəsindədir...

“Hazırkı zamanda Azərbaycan BƏƏ sakinləri üçün sonuncu variant olub və xüsusilə, növbəti il bayramı üçün”. Bu haqda isə “The National” qeyd edib. Bildirilir ki, burada Azərbaycanın Alov Qüllələri var ki, Köhnə şəhərin (içərişəhər) gözəl divarlarından kənar göylərə ucalır. Eyni zamanda qeyd olunur ki, şəhərin orta əsrlərə aid hissəsi 1100-cü illərə qədər gedib çıxır: Karvansarayı mütləq ziyarət edin (yataq və səhər naharı 1500-ci illəri əks etdirir); 29 metrlik “Qız qalası”nı ziyarət edin və mənqəldə hazırlanmış balqabağı bu

terbrodlarını dadın.

Ötən ay qəbul edilmiş qərara görə, Azərbaycanı ziyarət edən BƏƏ vətəndaşları artıq vizalarını rahat şəkildə əldə edə biləcəklər. Qeyd edilir ki, daha öncə, vizalar Azərbaycan səfirliyindən alınmalı idi.

“The National” yazır ki, 9 milyon insanı əhatə edən çoxsaylı millətlər ölkənin tarixi boyu Avropanın və Asiyanın tərkib hissəsi olaraq görülür və bütün bunlar Dubaydan, yaxud Əbu-Dabidən iki saat yarım uçuş məsafəsindədir.

Nəşr Azərbaycan səfirliyinin bəyanatının mətnini də diqqətə çatdırıb:

-BƏƏ-nin bütün vətəndaşları 1 aylıq viza ala bilərlər və qalma müddəti, eləcə də, BƏƏ-nin pasportu Azərbaycana daxil olan 120 gün müddətində qanuni çərçivədə olmalıdır.

“The National” digər asanlaşdırılmış viza tələblərini də diqqətə çatdırıb: “Azərbaycanda 15 gündən artıq yaşayan bütün xarici vətəndaşlar Dövlət Miqrasiya Xidmətində qeydiyyatda olmalıdırlar. Əgər 15 gündən artıq müddətdə qalma istəsəniz, buyurun, ziyarətinizin ilk günlərindən yaşadığınız oteldən xahiş edin və onlar sizə yardım göstərsinlər”.

O cümlədən, xatırladırlar ki, Ermənistanın Azərbaycanın işğal etdiyi əraziləri ziyarət etmiş şəxslərə yenidən Azərbaycanı ziyarət etmək üçün viza verilməyəcək.

Sonda isə bildirilir ki, turistlər içərişəhərdə İpək yolu üzərindəki karvansarayda çay içə, mağara yaxud, yeraltı restoranlarda nahar edə və Qobustan mağaralarındakı qədim rəsm əsərlərinə baxa bilərlər. “Həqiqətən də, şəhərin bir çox maraqlı yerlərini ziyarət etmək olar”-deyə bildirilir.

Rövşən RƏSULOVA

Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi yoluxucu heyvan xəstəlikləri ilə bağlı xəbərdarlıq edir

Azərbaycan Respublikası ərazisinin başqa ölkələrdən keçə biləcək yoluxucu heyvan xəstəliklərindən qorunması məqsədilə Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi (AQTA) əhaliyə xəbərdarlıq edir.

Bu barədə AZƏRTAC-a agentliyin informasiya təminatı və innovativ həllər şöbəsindən məlumat verilib. Xəbərdarlıqda deyilir: Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatı tərəfindən Gürcüstanın Samtsxe-Cavaxetiya regionunda qaramalda nodulyar dermatit xəstəliyinin yayılması müəyyən edilib. Bununla əlaqədar olaraq, bu ölkədən qaramalın idxalı ilə bağlı müraciət edən hüquqi və fiziki şəxslər Ümumdünya Heyvan Sağlamlığı Təşkilatının müvafiq tələblərini nəzərə almalıdırlar. Eyni zamanda, nəzarət tədbirlərinin gücləndirilməsi üçün Gürcüstanın Samtsxe-Cavaxetiya regionundan gələn və ya həmin ərazidən tranzit keçən nəqliyyat vasitələrinin gömrük keçid məntəqələrində dezinfeksiya edilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyi tərəfindən Dövlət Gömrük Komitəsinə aidiyyəti üzrə müraciət olunub.

Yarım ildə paytaxtda pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi 2,8 faiz artıb

Yanvar-iyun aylarında Bakıda pərakəndə ticarət dövriyyəsinin həcmi əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,8 faiz artaraq 9 milyard 505,8 milyon manata çatıb. Bakı Şəhər Statistika İdarəsindən AZƏRTAC-a bildirlər ki, qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış məhsulların həcmi əvvəlki ilin eyni dövrünün səviyyəsini 2,8 faiz üstələyərək 9 milyard 502,1 milyon manat olub.

Hesabat dövrü ərzində paytaxtın pərakəndə ticarət şəbəkəsindən bir istehlakçı məhsulların alınmasına 2017-ci ilin eyni göstəricisi ilə müqayisədə orta hesabla ayda 33,1 manat daha çox vəsait xərcləyib.

Yanvar-iyunda pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatlarının dəyəri 2017-ci ilin eyni ayları ilə müqayisədə 2 faiz artaraq 4 milyard 359,8 milyon manata, qeyri-ərzaq məhsullarının həcmi isə 3,5 faiz artaraq 5 milyard 146 milyon manata bərabər olub. Dövriyyənin ümumi həcmində qeyri-ərzaq məhsullarının xüsusi çəkisi ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 0,6 faiz artaraq 54,1 faiz təşkil edib.

İlin əvvəlindən istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkəsində xərclədiyi vəsaitin 39,6 faizi ərzaq məhsullarının, 6,3 faizi içkilər və bütün məmulatlarının, 13,4 faizi toxuculuq məhsulları, geyim, ayaq-qabıqların, 4,4 faizi elektrik malları və mebelin, 2,6 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 2,4 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 7,3 faizi avtomobil yanacağına, 24 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunub. Hesabat dövründə elektron qaydada pərakəndə ticarət şəbəkəsində 19,8 milyon manatlıq və ya 2017-ci ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 12,9 faiz az istehlak məhsulları satılıb. Satışın bu növü vasitəsilə qeyri-ərzaq məhsulları realizə edilib.

İyulda 6 min 738 vergiödəyicisi qeydiyyatdan keçib

Cari ilin iyul ayı ərzində 6 min 738 vergiödəyicisi qeydiyyatdan keçib. Vergilər Nazirliyinin media və kommunikasiya mərkəzindən AZƏRTAC-a verilən məlumata görə, bunlardan 1110-u hüquqi şəxs, 5 min 628-i isə fiziki şəxsdir.

Ay ərzində qeydiyyata alınmış hüquqi şəxslərin 69,8 faizi, fiziki şəxslərin isə 1,8 faizi elektron qaydada qeydiyyatdan keçib. Bundan başqa, ötən ay 1354 nəzarət-kassa aparatı qeydiyyata alınıb, 3 min 997 təsərrüfat subyekti isə fəaliyyətini bərpa edib. Ay ərzində 1324 təsərrüfat subyekti ləğv edilib.

ABŞ mətbuatı Vaşinqtonun Yaxın Şərqdə yeni layihə həyata keçirməyə hazırlaşdığı barədə informasiyalar yaymaqdadır. Belə bir fikir irəli sürülür ki, Amerika bir neçə ərəb ölkəsindən ibarət antiiran mahiyyətli yeni hərbi blok formalaşdırmağı düşünür. Hətta bu ilin payızında həmin məsələnin müzakirəsi nəzərdə tutulur. Amerika ərəb dövlətlərinin sammitini təşkil etməyi düşünür. Ancaq hansı müsəlman ölkəsinin bu prosesdə iştirak edəcəyi məsələsi aydın deyil. Yayılan informasiyalarda adı çəkilən ərəb dövlətlərinin həm bir-birinə, həm də İrana münasibətində qaranlıq məqamlar az deyil. Buna baxmayaraq, belə bir informasiyanın yayılmasının özü təhlükəlidir.

bütün diqqətlər İsrail-Ərəb dünyası ziddiyyətlərindən yayınıb sünni-şiə qarşılıqlılaşmasına yönələcək. Və tam əmin olmaq olar ki, maraqlı dairələr məzhəb savaşını qızışdırmaq üçün yeni-yeni təxribat xarakterli informasiyalar yayacaqlar. Nəticədə, faktiki olaraq müsəlman ölkələri arasında uzunmüddətli ixtilaf prosesi başlaya bilər.

Təbii ki, İran zəif dövlət deyil.

ya yarımadasının misalında gördük. İndi də Vaşinqton İrani heç də parçalamaq və ya məhv etmək niyyətində deyil. Onun əsas məqsədi özünə yaxın Tehran rejimi formalaşdırmaqdan ibarətdir. Bu, alına bilirmi?

Müasir geosiyasi şəraitdə, təbii ki, bu suala birmənalı cavab vermək çox çətindir. Onu da nəzərə almaq lazımdır ki, İran diplomatiyası kifayət qədər təcrübəli-

“Ərəb NATO”su: “Ərəb baharı”ndan sonra yeni təhlükə

Burada siyasi, ideoloji, diplomatik və hərbi faktorların qarşılıqlı təsirlərini nəzərə almaq gərəkdir. Özü də bu faktorların məzhəb bölgüsü kimi çox təhlükəli bir məqama necə təsir edə biləcəyi aydınlaşmalıdır. Bütün bunların fonunda “Ərəb NATO”su kimi ideyaların mümkün geosiyasi nəticələri üzərində dayanmağa ehtiyac görürük.

Kənardan təsirlər: Yaxın Şərqi geosiyasi problemləri

Kütləvi informasiya vasitələri ABŞ-ın Yaxın Şərqdə yeni geosiyasi oyuna başlaması barədə məlumatlar yayır. Vaşinqton başlıca olaraq İrana qarşı regional güc formalaşdırmağa çalışır. Həmin güc hərbi xarakterli olmalıdır. Ekspertlər onu şərti olaraq “Ərəb NATO”su adlandırırlar. “The Atlantic” nəşri vurğulayır ki, Amerika bu hərbi bloklaşmaya özünə yaxın ərəb ölkələrini cəlb etmək fikrindədir. Onların sırasına Misir, İordaniya, Oman, Səudiyyə Ərəbistanı, Küveyt, Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri və Qətər daxil olmalıdır.

Təbii ki, siyahının konkret necə olduğunu demək çətindir. Ancaq burada önəmli olan informasiyanın məzmunudur. Çünki sadalanan ölkələrin əhalisinin böyük əksəriyyəti sünnilərdir. Deməli, kimlərsə məzhəb münasibətlerini yeni səviyyədə qızışdırmaq niyyətindədir.

Eyni zamanda, ekspertlər vurğulayırlar ki, hərbi blokda birləşməsi nəzərdə tutulan ölkələrin həm bir-birinə, həm də İrana münasibəti fərqlidir. Misir İran məsələsində çox ehtiyatlıdır, lakin Qahirənin İsrailə münasibətlərində də bir istilik axtaranlar az deyil. Qətər İrana yaxşı münasibətlərdədir. Məhz bu faktora görə, Səudiyyə Ərəbistanı və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri Qətərə qarşı sərt addımlar atdılar və hətta bəzi informasiyalara görə, hərbi hücum barədə düşünürlərmiş. Bəs indi Qəterin Səudiyyə Ərəbistanı və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri ilə bir hərbi blokda İrana qarşı savaşmaq istəyində olması haqqında danışmaq nə dərəcədə məntiqlidir? Bunlardan başqa, Küveyt və Omanın da İrana müəyyən əlaqələrinin olduğu sirr deyil.

Lakin Pentaqonun bu il oktyabrın 12-13-də sadalanan ölkələrin hərbi rəhbərlərinin sammitini təşkil etmək fikrində olması barədə informasiyalar yayılıb. Belə təəssürat yaranır ki, ABŞ sözdə deyil, konkret fəaliyyətdə yuxarıda vurğulanan tədbiri keçirməyə çalışır. Onu da nəzərə almaq lazım gəlir ki, Vaşinqton diplomatik müstəvidə İrana qarşı kifayət qədər sərt mövqe nümayiş etdirir. Tehranı tez-tez hədələyir. Bu prosesdə Təl-Əvivin fəallığı da diqqətdən kənar qalmır. Bununla yanaşı, Donald Tramp Tehranla danışıqlar aparmağa hazır olduğunu da ifadə edir. Bütün bunların fonunda “Ərəb NATO”su haqqında deyilənləri necə anlamaq olar?

Öncə vurğulamaq gərəkdir ki, bütövlükdə Yaxın Şərqdə geosiyasi vəziyyət kifayət qədər gərgin olaraq qalır. Hətta Bəşər Əsəd ordusunun həyata keçirdiyi uğurlu hərbi əməliyyatlar belə Suriyadakı ümumi durumu yaxşılaşdırmağa imkan vermir. Sanki Suriyanın legitim hakimiyyətə belə ehtiyacı yoxdur. Digər tərəfdən, Holan təpələri ətrafında böyük dövlətlərin apardıqları oyun getdikcə daha qabarıq şəkildə özünü göstərir. Bu çərçivədə son zamanlar daha çox Rusiya-İsrail münasibətlərindən danışılır. Moskva həmin ərazidə rus hərbi patrulunun yaradılması haqqında təklif vermişdi. Ancaq Təl-Əviv bununla razılaşmadı.

Yəməndə də durum ağır ola-

raq qalır. Husilərlə Səudiyyə Ərəbistanının savaşı davam edir. Misir ehtiyatlı da olsa, bu prosesdə iştirak edir. Qətərlə bir sıra Körfez dövlətləri arasında gərginlik davam edir. ABŞ İrana qarşı sanksiyaları gücləndirir və müttəfiqi Türkiyədən də bu prosesə qoşulmağı tələb edir. Bundan başqa, Ankara Suriya və İraq istiqamətlərində fəallığını azaltmır.

Bütün bunlar regionun mürəkkəb geosiyasi dinamikada olduğunu təsdiqləyir. Bu şəraitdə İrana qarşı iqtisadi-maliyyə tədbirlərinin ölkə daxilində vəziyyəti çətinləşdirdiyini də vurğulamaq zəruridir. Avqust ayında insanlar bir neçə şəhərdə etiraz aksiyaları keçiriblər. Onlar sosial-iqtisadi vəziyyətin ağırlaşmasına etiraz edirlər. Hətta parlamentdə Prezident Həsən Ruhanın bu məsələ ilə əlaqədar izahat verməsini tələb edənlər də oldu.

İkinci cəbhə: Vaşinqtonun təhlükəli oyununda yeni ssenari

Deməli, Yaxın Şərqdə vəziyyət doğrudan da çox həssasdır və istənilən an onu tarazlıqdan çıxarmaq olar. Bunun üçün “Ərəb NATO”su yaratmaq mümkündürmü? Mümkündürsə, onun hansı nəticələri ola bilər? Təsəvvür edək ki, regionda bir neçə ərəb dövləti ilə İranın savaşı başlayır. O halda

O, ərəb ölkələrinə hərbi zərbələr endirə bilər. Səudiyyə Ərəbistanına yeni silahların satılması faktını kimse unutmur. Yeni Ər-Riyad da cavab tədbiri görə bilər. Üstəlik, Səudiyyə Ərəbistanının arxasında duran qüvvələr ona yeni silahlar da verə bilərlər. Bizcə, yekun mənzərəni təsəvvür etmək çətin deyil. Bütün müsəlman aləmini alov bürüyə bilər. Bu da tarixi bir faciəyə yol açar bilər.

Yaxın Şərqdə keçən əsrin 50-60-cı illərindən başlayaraq formalaşmış münasibətlər sistemi geosiyasi olaraq da dağılar. Onun əvəzində müsəlman ölkələrinin bir-birinə qarşı məzhəb bölgüsünə əsaslanan düşmənçilik münasibətləri yaranar. Belə vəziyyətin kimlərə sərf etdiyi gün kimi aydındır. Hər şeydən öncə, bir neçə ildir ki, Türkiyənin müsəlman ölkələrini bir araya gətirmək istiqamətində atdığı faydalı addımların təsiri yoxdur. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı çökər. Müsəlman dövlətləri arasında ortaq mövqeyə gəlmək şansı minimuma enər.

Belə çıxır ki, “Ərəb NATO”su ideyası hərbi aspektdə təhlükəli və əsas olmayan bir planla bağlıdır, digər tərəfdən, İrana diplomatik-ideoloji təzyiqlər formalarından biridir. Donald Tramp öncə qorxudur, sonra danışıq təklif edir. Bu üsulda başlıca məqsəd Amerikanın marağına uyğun bir vəziyyət yaratmaqdır. Bunu Kore-

dir. Yeni İrani asanlıqla aldatmaq və ya təxribata çəkmək ehtimalı azdır. Onu bu məsələdə Türkiyənin də müdafiə etməsi kiçik faktor deyil. Konkret deyilsə, İrani maliyyə-iqtisadi cəhətdən nə qədər ağır vəziyyətə salsalar da, Vaşinqtona güzəştə gedəcəyini gözləmək elə də real görünmür. Əvəzində, İran bir sıra istiqamətlərdə elə zərbələr alar ki, onun uzun müddət cəmiyyət və dövlət olaraq özünə gəlməsi xeyli çətinləşər.

Biz İran cəmiyyətinin ağır iqtisadi vəziyyət və geosiyasi təhdidlərin təsiri altında müharibə paradigmasına köklənə bilməsi variantını nəzərdə tuturuq. Bu, İranın inkişafını uzun müddətə ləngidə bildiyi kimi, onu aqressivləşdirə bilər. O halda regional miqyasda yeni münaqişə ocaqlarının yaranması istisna deyil. Deyək ki, zərbəni özündən yayındırmaq üçün Ermənistanı yeni-yeni təxribatlar törətməyə təhrik edə bilər. Bunun acı nəticələr verə biləcəyinin əlavə sübuta ehtiyacı yoxdur.

Belə qənaət əldə edilir ki, “Ərəb NATO”su deyilən ideya müsəlman dünyasını bədnam “Ərəb baharı” qədər parçalaya bilər. Onun ən təhlükəli cəhətlərindən biri İslam aləmində məzhəb ziddiyyətlərinin kəskinləşməsi olar. Daha təhlükəli isə odur ki, məzhəb bölgüsünə görə müsəlman dövlətlər bir-biri ilə müharibə apara bilər. Bunun olduqca faciəvi sonuclar verə biləcəyinə şübhə yoxdur.

Vurğulanan məqamlar müsəlman ölkələri arasındakı münasibətlərin tezliklə yaxşılaşdırılması zərurətini bir daha ortaya qoyur. Qlobal geosiyasi problemlərin həllində müsəlman dövlətlərinin ortaq mövqedən çıxış etməsinə ehtiyac getdikcə daha çox hiss olunur. O cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurasına müsəlman ölkələrindən də salınması gərəkdir. Əks halda, dünyanı barış içində saxlamaq getdikcə daha çətin ola bilər. Hazırkı şəraitdə böyük güclərin müsəlman ölkələrinə qarşı tutduqları mövqe qətiyyətlə qəbul edilə bilməz. Ancaq həmin supergüclər və onların havadarlıq etdikləri bir sıra dövlətlər ağılabatan addımlara hazırdırlarmı? Ədalətli olmaq niyyətləri mövcuddurmu? Bu sualların cavabı məlum deyil.

MDB ölkələrindən olan turistlər Azərbaycanı seçirlər

Azərbaycanın paytaxtı Bakı MDB ölkələrinin yay səyahəti reytingində ən populyar şəhərə çevrilib. Cari mövsümdə Bakını bir milyondan çox turist ziyarət edib. AZƏRTAC bu barədə mir24.tv telekanalına istinadla xəbər verir. Turistlər öz müsahibələrində Bakıda Şərqi və Avropanın harmoniyasının hökm sürdüyünü qeyd ediblər. Bu, qədim və eyni zamanda, müasir şəhərdir. Məhz bununla da turistləri özünə cəlb edir. Kiçik Qala küçəsində "Brilyant əl" sovet komediyasının bir fraqmenti çəkilib. Bu səbəbdən də Qayday komediyasını sevmənlər hər gün burada "yıxılır" və selfi ilə bu anı xatirəyə çevirirlər.

Azərbaycan paytaxtı onlarca film üçün çəkiliş meydançası olub. Bu filmlər arasında "Amfibiya adam", "Tehran-43", "Aybolit-66" və s. göstərmək olar. Ruslan və Lina Perm şəhərindən məxsusi olaraq Qız Qalasını görmək üçün Bakıya gəliblər. Bu qalanın tikilmə səbəbi və ondan vaxtilə necə istifadə edildi-yi barədə alimlər indiyədək mübahisə aparır-

lar. Bir neçə saatlıq gəzintidən sonra susuzluğu yatırmağa və itirilmiş enerjini bərpa etməyə çay kömək edir. Azərbaycanda bu ətirli içkini armudu stəkanda təkə qəndlə deyil, Şərq şimniyyatları və mürəbbə ilə məsaya verirlər. Sankt-Peterburqdan olan Milana Kulik üçün bu ənənə bir kəşf oldu.

Milli naxışlı ipək yaylıqlar və xalçalar

Azərbaycandan olan ən yaxşı suvenirlər siyahısında. Respublika təkə qonaqpərvər deyil, həm də ziyarət üçün təhlükəsiz öl-

kədir. Əlavə edək ki, bu ilin əvvəlindən Azərbaycanı təxminən 2 milyonadək turist ziyarət edib.

On milyard kubmetr Xəzər qazı Türkiyə və Cənubi Avropaya nəql ediləcək

“S&P Global” : “Cənub Qaz Dəhlizi”nə ABŞ-ın İrana qarşı sanksiyalarından istisna olunmaq icazəsi verilib”

Yenidən qüvvəyə minən ABŞ-ın İrana qarşı sanksiyaları Azərbaycanın Xəzərdəki "Şahdəniz-2" yatağında BP şirkəti ilə birlikdə hasilat həyata keçirən İranın "NIOC" şirkətinə şamil olunmur. Ümumiyyətlə, yeni tətbiq olunan sanksiyalar istər hasilatda, istərsə də nəqliyyatda Azərbaycanın xahişi ilə tərəfdaşı olan İran şirkətlərinə, "Cənub Qaz Dəhlizi" iştirakçısı olan İran şirkətlərinə aid deyil.

Onu da qeyd edək ki, BP-nin Şimal dənizində İran Milli Neft Şirkəti ilə birlikdə hasilat apardığı "Rhum" qaz yatağı isə sanksiyalar düşüb və BP-nin xahişi nəzərə alınmayıb.

Bu arada, ABŞ-da yerləşən və əsasən, enerji sahəsində informasiya mübadiləsi həyata keçirən "S&P Global" şirkətinin verdiyi məlumatına görə, "Cənub Qaz Dəhlizi"nə ABŞ-ın İrana qarşı sanksiyalarından istisna olunmaq icazəsi verilib. Ekspertlər bunu ildə 10 milyard kubmetr Xəzər qazını Türkiyə və Cənubi Avropaya nəql edəcək layihə üçün uğur hesab edirlər. Bu barədə sərəncamın prezident Donald Tramp tərəfindən imzalandığı xəbər verilir. Xəbərdə deyilir ki, Azərbaycanın "Şahdəniz" qaz yataqlarının işlənməsi üçün sanksiyalardan istisna olunmaq hüququnu BP şirkəti əldə etməyə çalışırdı. Belə ki, bu layihə ona görə ABŞ sanksiyalarının təhlükəsi altında idi ki, İranın "NICO" şirkəti bu layihədə 10 faiz paya malikdir.

Trampın avqustun 6-da imzaladığı istisna sərəncamı BP-nin Şimal dənizindəki "Rum" yatağına şamil edilməyəcək

Qeyd edək ki, ABŞ-ın noyabrın 4-dən qüvvəyə minəcək sanksiyaları ABŞ-ın maliyyə sistemindən istifadə edən şirkətlərə İrana biznesi qadağan edir. İran neftinin idxalından asılı olan ölkələr ABŞ-dan istisna hüququ almaq üçün səylərini davam etdirirlər.

Digər tərəfdən, o da xəbər verilir ki, Trampın avqustun 6-da imzaladığı istisna sərəncamı BP-nin Şimal dənizindəki "Rum" yatağına şamil edilməyəcək. Burada da İranın Milli Neft Şirkətinin şərikliyi var. Belə ki, BP-nin ötən il bu yatağı "Serica Energy" şirkətinə satmaq barədə saziş imzalaması da ABŞ sanksiyalarından kənar qalmaq məqsədi güdür.

Xəbərdə, həmçinin, deyilir ki, Trampın sərəncamında, konkret olaraq, "Şahdəniz"nin adı çəkilmir və söhbət yalnız "təbii qaz layihəsindən" gedir. Buna baxmayaraq, sərəncamda əsas olaraq İran Təhlükəsizliyinin Azaldılması və Suriya İnsan Haqları Aktı 2012-ci il tarixli ABŞ qanunu göstərilir. Artıq bu qanunda, konkret olaraq, "təbii qaz yataqlarının inkişaf etdirilməsinə və qazın

Azərbaycandan Türkiyə və Avropaya nəqlinə" sanksiyalardan güzəşt nəzərdə tutulur.

Vaşinqton işarə edib ki, bu sanksiyalardan bir sıra zəruri istisnalar mümkündür

Londonda mənzillənmiş "Argus Media Enerji" informasiya saytı isə yazır ki, ABŞ-ın İranın enerji sektorunu hədəfləyən sanksiyalarından Azərbaycanın "Şahdəniz" yatağından qazın nəqlinə istisna veriləcək.

Qanunda deyilir ki, bu qaz kəməri Türkiyə və Avropanın enerji təhlükəsizliyini gücləndirməli və Rusiyadan enerji asılılığını azaltmalıdır. ABŞ-ın İrandan neft alan ölkələrə qarşı sanksiyaları global bazarda neft təchizatını günə bir milyon barrel azaltmalıdır. ABŞ hökuməti dünyaya ölkələrini İrandan neft idxalı sifəti endirməyi tələb edir, lakin Vaşinqton işarə edib ki, bu sanksiyalardan bir sıra zəruri istisnalar mümkündür.

Rövşən NURƏDDİNOĞLU

Muxtar respublikaya 6 ay ərzində 196 minə yaxın turist gəlib

Bu ilin yanvar-iyun aylarında Naxçıvan Muxtar Respublikasına ölkəmizin digər bölgələrindən və xarici ölkələrdən 195 min 886 turist gəlib ki, bu da 2017-ci ilin müvafiq dövründəki göstəricidən çoxdur.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Turizm Departamentindən AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosuna bildirilib ki, departament tərəfindən 2018-ci ilin iyul ayında turizmin inkişafı istiqamətində ardıcıl tədbirlər görülüb, reklam informasiya materiallarının hazırlanması və ekskursiya işi diqqətdə saxlanılıb, müxtəlif piyada marşrutları və səyahət paketlərinin hazırlanması istiqamətində iş aparılıb.

Təbliğat işində gənclərin fəallığının artırılması məqsədilə Ağbulaq İstirahət Mərkəzində "Yay məktəbi"nin iştirakçılarında Naxçıvan Muxtar Respublikasının turizm potensialının tanıtılmasında gənclərin rolu mövzusunda tədbir keçirilib. Naxçıvan Turizm İnformasiya Mərkəzinə müraciət edən turistlərin sorğuları aidiyyəti üzrə cavablandırılıb, mərkəzin sosial şəbəkələrdəki səhifələrinə muxtar respublikanın tanıtılması məqsədilə mütəmadi məlumatlar və fotosəhifələr daxil edilib.

9 avqust 2018-ci il

Anna Akobyanın "sülh carçısı" olmaq arzusu

Yaxud şəhid bacısının Paşinyanın arvadına tutarlı cavabı

Ermənistanda hakimiyyəti ələ keçirər-keçirməz Azərbaycanla təzyiqli dilində danışmağın vacib olduğunu deyən Nikol Paşinyanın müharibə ritorikasını nümayiş etdirməsi və bunun ardınca, Azərbaycan Ordusunun Naxçıvanda uğurlu əməliyyat keçirərək, onun öz sözlərini ələ özünə də yedirtməsi sonradan erməni bicliyinin digər fazasına qədəm qoydu. Bu dəfə Nikol Paşinyanın arvadını "birinci ledi" obrazında və "sülh carçısı" qismində təqdim etməyə çalışması həmin bicliyin təməl hissələrindən biri olaraq qiymətləndirildi. Ümumiyyətlə, mövzuya keçməmişdən əvvəl, "əzab-keş", "məzlum", hətta "məlek" kimi görüntüləri yaratmaqla, digər millətləri və xalqları özlərinə cəlb etməyə cəhd edən ermənilərdən başqa heç nə gözləməyə də dəyməz.

Anna Akobyanın azərbaycanlı ana-bacılarna həqarəti...

İndi isə keçək mövzunun əsas hissəsinə. Məhz Paşinyanın arvadı Anna Akobyanın Moskvağa ilk səfəri zamanı özünün "təşəbbüsü" ilə yaratdığı "Qadınlar sülh naminə" tədbirində çıxışı zamanı onun əsl erməni həyasızlığı ilə azərbaycanlı analara müraciət etməsi və Qarabağ münaqişəsinin necə başlanmasının heç bir əhəmiyyət kəsb etməməsinə deməsi, əslində, övladlarını, atalarını, qızlarını itirən analara bir həqarət oldu. Bəli, məhz həqarət!

"Düşünürəm ki, münaqişənin necə başlanması vacib deyil. Əsas olan insan taleyidir, münaqişəyə görə canlarından keçən gənclərin həyatıdır. İstəyirəm ki, bu sözlərim Azərbaycana çatsın"-deyən Paşinyanın arvadının bu "təşəbbüskar" mesajı, əslində, Azərbaycana çatdı və "sülh carçısı"na verilən cavab onun həmin "təşəbbüsünün", bilavasitə riyakarlıq üzərində qurulduğunu sübuta yetirdi.

Bir bacının tərs şilləsi, yaxud "sülh göyərçini"nin müharibə qarğasına çevrilməsi

Qarabağ müharibəsində döyüşmüş iki

qardaşın bacısı mətbuat vasitəsilə Anna Akobyana tutarlı və layiq olduğu cavabı bu cür verib. Hətta deyirdim ki, ona bu cavabı ilə tərs şillə də vurub. Ona görə də, mövzunu uzatmayaraq, birbaşa bacımızın ifadələrinə yer verirəm. SİTAT: "Anna Akobyana müraciət etmək istəyirəm. Siz alından güllə yarası alan üç yaşlı körpəni əlində tutan ananın acısını təsəvvür edə bilərsiniz? Bilirsiniz ki, Xocalıda qətlə yetirilmiş azərbaycanlı qadın və uşaqların cəsədləri təhqir edilib? Bununla bağlı videokadrlar və şəkillər var. Əgər Qarabağ münaqişəsinin necə başlanmasının vacib olmadığını deyirsinizsə, bu məsələdən xəbərdarsınız. Əlbəttə, bu, sizin üçün vacib deyil. Çünki siz təcavüzkarınız. Başqasının torpaqlarını işğal etmişiniz. Siz günahsız insanları öldürmüşünüz və öldürməkdə davam edirsiniz. Siz sülh deyirsiniz? Torpaqlarımızın hələ də işğal altında olmasını nəzərə alsaq, hansı sülhdən danışmaq olar? Siz 27 il müddətində göz yaşları ilə oyanmanın nə olduğunu bilirsiniz? Xeyr. Amma mən bilirəm. 1992-ci il oktyabrın 18-də erməni işğalçıları Azərbaycanın Qubadlı rayonuna hücumu keçiblər. Topağac yüksəkliyi uğrunda gedən döyüşlərdə qardaşım Rahim Xavər oğlu Alişov erməni gülləsinə tuş gəlib. O, mənim qollarımda üç uşağını qoyaraq, vətən uğrunda şəhid olub. Bu uşaqlar sizi necə bağışlaya bilərlər? "Google"-da axtarış verin: "Balaca Zəhranın qətl"i və başa düşəcəksiniz ki, sülhdən danışmaq sizin haqqınız deyil. Siz sülhdən danışsınız, ancaq oğlunuz işğal etdiyiniz və Ermənistan silahlı qüvvələrinin vaxtaşırı dinc Azərbaycan kəndlərinə diversiya həyata keçirdiyi Qarabağ bölgəsində xidmət edir. Qadın böyük qüvvədir. Yarımistik ifadələr danışmaqdan, blok yaradılması təşəbbüsü ilə çıxış edin: "Qarabağı qaytararaq və sülh şəraitində yaşayaq". Əmin edirik ki, Ermənistanda sizi dəstəkləyəcək çox sayda qadın və əsgər anası var..."

Bax, belə...Əziz oxucular. Görək, bu tutarlı cavabdan sonra "sülh göyərçini" necə müharibə qarğasına çevriləcək. Gözləyək...

RÖVŞƏN

Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun nümayəndələri Türkiyədə səfərdədir

Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin (DQİDK) tabeliyindəki Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun rəhbərliyi Türkiyə Diyanət Vəqfinin dəvəti ilə bu ölkədə səfərdədir. Bu barədə AZƏRTAC-a Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin məlumatı verilib.

Səfərin məqsədi Türkiyə Diyanət Vəqfi və Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondu arasında qarşılıqlı əlaqələrin və əməkdaşlığın perspektivlərinin müzakirəsi, təcrübə mübadiləsinin aparılması, eyni zamanda, bu istiqamətdə digər faydalı görüşlərin keçirilməsidir. Avqustun 7-dən 11-dək davam edəcək səfər çərçivəsində ilk görüş Türkiyə Diyanət Vəqfində baş tutub. Görüşdə Vəqfin müxtəlif şöbələrinin məsul şəxsləri qurumun strukturu və fəaliyyət istiqamətləri haqqında məlumat verib, mənəvi dəyərlərin qorunması, təbliği sahəsində əməkdaşlığın önəmini vurğulayıblar.

Mənəvi Dəyərlərin Təbliği Fondunun icraçı direktoru bildirib ki, qurumun başlıca fəaliyyəti əsaslı ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan milli mənəvi dəyərlərin təbliği siyasətinin davam etdirilməsidir. O, dövlət-din münasibətlərinin tənzimlənməsi və dini maarifləndirmə sahəsində Fond tərəfindən həyata keçirilən tədbirlər, planlaşdırılan layihələrdən söz açıb. Həmçinin iki qurumun əməkdaşlığı üçün geniş potensialının mövcudluğunu diqqətə çatdırıb.

Ötən ay muxtar respublikada 315 işaxtaran işlə təmin olunub

Ötən ay ərzində muxtar respublikanın məşğulluq mərkəzləri tərəfindən 315 işaxtaran müxtəlif sahələrdə işlə təmin olunub. Onların 109-u gənc, 67-si qadın, 9-u sağlamlıq imkanları məhdud şəxs, 4-ü isə ünvanlı sosial yardım təyini üçün müraciət edənlərdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən AZƏRTAC-ın Naxçıvan bürosuna bildirilib ki, ötən ay 77 nəfər müvəqqəti xarakterli işlərə göndərilib, əhəlinin məşğulluğunun təmin edilməsi tədbirləri çərçivəsində uzun

müddət ünvanlı dövlət sosial yardımı alan 21 azaatlı ailəyə fərdi təsərrüfatlarını qurmaq üçün iribuynuzlu və xırdabuynuzlu mal-qara verilib. Həmçinin kənd xidmət mərkəzlərində fəaliyyət göstərən bərbərxana, gözəllik salonu və dərzi sexlərində 3 bərbər və 10 bərbər-manikürçü işlə təmin edilib. Naxçıvan Regional Peşə Tədris Mərkəzində xalçaçılıq üzrə tədris-hazırlıq, kinooperator hazırlığı üzrə təlim, eləcə də qazanxana maşinisti peşə kursları təşkil olunub.

"2016-2020-ci illərdə Naxçıvan Muxtar Respublikasında sağlamlıq imkanları məhdud uşaqların təhsili və reabilitasiyası üzrə Dövlət Proqramı"nın icrası ilə əlaqədar məhdud fiziki imkanlılar üçün Naxçıvan Regional İnformasiya Mərkəzində audiokitabxana xidmətindən istifadə edən görmə qabiliyyəti məhdud şəxslər tərəfindən 1052 əsər dinlənib, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar Ağbulaq İstirahət Mərkəzində "Yay məktəbi"ne cəlb olunublar.

İkiqat vergitutmanın aradan qaldırılması sazişləri üzrə mütərəqqi texnologiyaların tətbiqinə başlanılıb

Azərbaycanın beynəlxalq reytinglərdə və hesabatlarda mövqeyinin yaxşılaşmasına təsir göstərən mühüm amillərdən biri - ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması sazişləri üzrə mütərəqqi texnologiyaların tətbiqinə başlanılıb.

AZƏRTAC vergiler.az saytına istinadla bildirir ki, Azərbaycan ilə digər dövlətlər arasında ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılmasına dair beynəlxalq sazişlərin inzibatiçiliyi qaydaları da sadələşdirilib. Bu sahədə aparılan islahatlar sayəsində ikiqat vergitutmanın aradan qaldırılması sazişləri elektronlaşdırılıb, sənəd formaları sadələşdirilərək sayı azaldılıb, elektron müraciət etmək imkanı yaradılıb, kağız dövryyəsi minimuma endirilib.

İslahatların mühüm istiqamətlərindən biri də Azərbaycanın diplomatik nümayəndəlikləri və konsulluqları vasitəsilə qeyri-rezi-

dentlərə elektron imza, o cümlədən "ASAN imza" sertifikatının verilməsidir. Artıq həmin sertifikatlar xarici ölkələrlə qarşılıqlı şəkildə tanınır. Bu çərçivədə atılan addımlar vergidəyicilərinin xərclərinin optimallaşdırılmasına və biznesin təşviqinə xidmət edir, xarici biznes tərəfdaşları arasında sənədlərin elektron formada tərtibinə və imzalanmasına, elektron məlumat mübadiləsinə, transşərhəd elektron xidmətlərinin həyata keçirilməsinə, əcnəbi investorlar üzrə vergi və inzibati xərclərin azalmasına imkan verir.

Paşinyanın arvadı riyakarlıq edir

Qabil Hüseyinli: “Anna Akobyan, əslində, bu kimi vasitəylə Ermənistanın işğalçılıq siyasətini dünya ictimai rəyindən azdırmağa çalışır”

Bəlli olduğu kimi, işğalçı Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın arvadı, jurnalist Anna Akobyan ötən ay başladığı “Qarabağda sülh təşəbbüsü” adı altında yenə Moskvaya getməyə hazırlaşdığını deyib. Qeyd edək ki, Anna Akobyan bu barədə İrəvanda keçirdiyi mətbuat konfransında bildirib.

“Biz artıq səfərə hazırlaşırıq. Bu təşəbbüs davam edir”- deyər qeyd edən Paşinyanın arvadı hələ ötən ay Moskvaya etdiyi səfər zamanı “Qadınlar sülh naminə” adlı “vətəndaş təşəbbüsü” başladığını bəyan etmişdi.

Xatırladaq ki, “təşəbbüsün” məqsədinin münafiqənin dinc yolla nizamlanmasına yardım etmək üçün müxtəlif sferalarda fəaliyyət göstərən qadınların Dağlıq Qarabağ sülh prosesinin təşkil edilməsi olduğunu deyən Anna Akobyan Moskvada bir qrup qadın fəalla görüşündə bu sülh təşəbbüsünü Azərbaycanla da çatdırmağı xahiş etmişdi. O bildirmişdi ki, münafiqənin kökünün nədə olmasının əhəmiyyəti yoxdur, əsas məsələ müharibəyə yox deməkdir. Akobyan azərbaycanlı və erməni əsgərlər arasında fərq qoymadığını desə də, onun sözlərinin səmimiyyəti inandırıcı görünməyib. Belə ki, bu dirnaqarası təşəbbüsün ardınca, rəsmi Bakı cavab olaraq bildirib ki, Qarabağda sülhə nail olmağın yolu Ermənistanın işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərini azad etməsindən ke-

çir.

“Anna Akobyan, əslində, bu kimi vasitəylə Ermənistanın işğalçılıq siyasətini dünya ictimai rəyindən azdırmağa çalışır”

Sözügədən məsələ ilə bağlı “Səs” müsahibə bildiren politoloq Qabil Hüseyinli hesab edir ki, Anna Akobyanın bu cür çıxışları siyasi artistizmdən başqa bir şey deyil. “Bu məsələnin arxasında siyasi riyakarlıq dayanır”- deyər qeyd edən politoloqa görə, Anna Akobyan, əslində, bu kimi vasitəylə Ermənistanın işğalçılıq siyasətini dünya ictimai

rəyindən azdırmağa çalışır. SİTAT: “Bu, xüsusilə, MDB məkanında siyasi-ictimai fikri azdıraraq, çaşdırmaqdır. Onlar bu yollarla guya ermənilərin sülhpərvər olmaları haqqında yalançı obrazlar formalaşdırmağa çalışırlar”.

“Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü təmin etməyə qadirdir”

“İşğalçı ölkə olan Ermənistan çox gözəl bilir ki, Azərbaycan dövlətinin güclü ordusu var”-deyər qeyd edən Qabil Hüseyinli, eyni zamanda bildirib ki, Azərbaycanın öz torpağını işğaldan azad etməyə kifayət qədər gücü var: “Yəni Azərbaycan öz ərazi bütövlü-

yünü təmin etməyə qadirdir. Əlbəttə, biz istəyirik ki, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi sülh danışıqları yolu ilə həll olunsun. Ümid edirik ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi öz həllini tezliklə tapar və öz yurd-yuvalarından didərgin düşmüş qaçqın və məcburi köçkünlər öz ev-eşiyinə qayıdalar”.

“Əgər bu gün beynəlxalq təşkilatlar istəsələr, işğalçı ölkə olan Ermənistanla qarşı ciddi addımlar ataraq, sanksiyalar tətbiq edə bilərlər”

Politoloq onu da qeyd edib ki, bu gün bütün dünya və o cümlədən, beynəlxalq təşkilatlar çox gözəl bilirlər ki, Ermənistan işğalçı bir dövlətdir: “Bu baxımdan, işğalçı ölkə olan Ermənistan törətdiyi bütün əməllərinə görə layiq olduğu cəzasını çəkməlidir. Əgər bu gün beynəlxalq təşkilatlar istəsələr işğalçı ölkə olan Ermənistanla qarşı ciddi addımlar ataraq, sanksiyalar tətbiq edə bilərlər. Belə olan halda da, Ermənistan törətdiyi bütün əməllərinə görə öz cəzasını çəkərək, işğal etdiyi torpaqlarımızı geriye - bizə qaytaracaqdır. Lakin təəssüf ki, hələlik, nə beynəlxalq təşkilatlar, nə də ki, dünyanın güc dövlətləri Ermənistanla layiq olduğu cəzanı vermirlər. Ona görə də, Ermənistan özünü bu cür sərbəst aparır, yalançı, riyakar və siyasi artistizm fonunda, hətta “birinci ledi” timsalında bənzər “təşəbbüsləri” ictimailəşdirir”.

GÜLYANƏ

Aydın Quliyev: “Paşinyan pul-dəstək qoparmaq istəyir”

“Ermenistanda yeni hakimiyyətin apardığı hay-küy-lü həbslər və antikorrupsiya kimi təqdim etmək istədiyi fəaliyyətlərin, əslində görünənlərdən xeyli fərqli mahiyyətləri var. Kənar müşahidəçilər üçün aldadıcı görüntü ondan ibarətdir ki, Paşinyan əsasən sabiq dövlət elitası və onun həndəvərində pul qazanmış oliqarxları təqib edir. Təqib olunan bu çevrə insanları erməni cəmiyyətini həm korrupsiya yolu ilə talayıb, həm də təcavüzkar Qarabağ siyasəti ilə Ermənistanın bugünkü iqtisadi fəlakətini şərtləndiriblər”. Bunu SİA-ya açıqlamasında “Bakı Xəbər” qəzetinin baş redaktoru Aydın Quliyev deyib.

Onun sözlərinə görə, Paşinyan məhz bu amillərə görə sabiq elitanın üzvlərini təqib və həbs edir, bununla erməni xalqının gözündə populyarlığını saxlamağa çalışır: “Əslində, bu yol Paşinyan üçün nisbi reyting saxlamaqdan

ötrü nisbətən yeganə üsuldur. O yaxşı başa düşür ki, Qarabağ siyasəti sahəsində ermənilərin kütləvi dəstəkləyə biləcəyi hər hansı prinsiplə yeni kurs müəyyən etmək praktik cəhətdən mümkünsüzdür. Qarabağ üzrə təcavüzkar siyasətdən təcridən yan keçmək kursu götürsə, erməni cəmiyyətində ona müəyyən əhəmiyyətli dəstək ola bilər. Ancaq bəlli səbəblərdən o, buna getməz.

Odur ki, antikorrupsiya və hakimiyyətin mənimsənilməsi cinayətləri əleyhinə kampaniya aparmaqla həm öz cəmiyyətinin rəğbətini saxlamaq, həm də beynəlxalq dairələrin diqqətini çəkib pul-dəstək qoparmaq istəyir. Əlbəttə, Paşinyan özündən əvvəlki rəhbərlərin daxili və xarici siyasətdə iflasının əsas səbəbindən xəbərdar olmaya bilməz. O yaxşı bilir ki, təcavüz və Azərbaycanın izolyasiya siyasəti Köçəryan-Sarkisyan hakimiyyətlərini bitirmiş müstəsna səbəblər oldu. Paşinyanın onları acı taleyindən nəticə çıxararaq, xüsusilə Qarabağ siyasətində prinsiplə dəyişiklik etməsi, fikrimcə, bir şərt daxilində reallaşma bilər: erməni xalqı kütləvi hərəkət formasında bunu tələb etsə... Azərbaycan izolyasiya siyasətini daha kəskin davam etdirdikcə, Ermənistanla hemmən vəziyyət yetişə bilər. Bir sözlə, Paşinyanın öz sələflərinin acı taleyindən ciddi dərslər götürməsi çətin, lakin real perspektivdir”.

“Sanksiyaların “Cənub-Qaz Dəhlizi”nə tətbiqi mümkün deyil”

“Avqustun 7-də ABŞ Prezidenti Donald Tramp İrana qarşı sanksiyaların yenidən qüvvəyə mindiyi barədə fərman imzalayıb. Bu sanksiyaların İranın idxal-ixrac əməliyyatlarına, İranla əməkdaşlıq edən şirkətlərə tətbiq olunacağı deyilir. Bəzi dairələr İrana tətbiq olunaçaq sanksiyaların “Cənub-Qaz Dəhlizi” layihəsinə də təsiri olacağını deyirlər. Amma bu qətiyyətlə belə deyil”. Bunu SİA-ya açıqlamasında millət vəkili Azər Badamov deyib.

Onun sözlərinə görə, Trampın sanksiyaları paketində təbii qaz istisna təşkil edir: “Burada “Cənub-Qaz Dəhlizi” layihəsi nəzərdə tutulmur. Azərbaycan balanslaşdırılmış beynəlxalq siyasət yürüdü. Ölkəmiz Ermənistan istisna olmaqla dünyanın bütün ölkələri ilə dostluq edir və o cümlədən Azər-

baycanın ABŞ-la çox yüksək səviyyədə əməkdaşlıq və dostluq münasibətləri var. ABŞ Azərbaycanın strateji tərəfdaşdır və heç bir halda İrana tətbiqi nəzərdə tutulan sanksiyaların “Cənub-Qaz Dəhlizi” layihəsinə tətbiqi mümkün deyil. Düşünürəm ki, bu fikri yayanlar Azərbaycanı istəməyən dairələrdir və belə uydurma fikirlər Azərbaycanı düşündürmür”.

Mobil telefon və aksesuarlarının ölkəyə qanunsuz yolla gətirilməsi cəhdinin qarşısı alınıb

Tovuz Gömrük İdarəsinin əməkdaşları mobil telefon və aksesuarlarının ölkə ərazisinə qanunsuz yolla gətirilməsi cəhdinin qarşısını alıb. Dövlət Gömrük Komitəsinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, idarənin “Sınıq Körpü” gömrük postunda Gürcüstandan gələn Azərbaycan vətəndaşının idarə etdiyi “QAZ-3110” markalı nəqliyyat vasitəsinə gömrük baxışı keçirilib. Vətəndaş sorğu-sual zamanı avtomobildə gömrük nəzarətindən gizlədilmiş hər hansı predmetin olmadığını bildirib. Lakin yoxlama nəticəsində, avtomobilin salonunda qoltuqaltının altında və torpedonun içərisindəki maqnitofonun arxasında - 3 ədəd “Samsung Galaxy J4”, 1 ədəd “Samsung Galaxy J5 pro”, 2 ədəd “Samsung Galaxy J6” və 1 ədəd “Samsung Galaxy A6” markalı mobil telefonlar, 15 ədəd “qulaqcıq”, 15 ədəd USB kabel, 15 ədəd qidalandırıcı və mobil telefon üçün 12 ədəd qutu aşkarlanıb. Faktla bağlı araşdırma aparılır.

Polis Qubada toyda itən 4 yaşlı uşağı taparaq ailəsinə təhvil verib

Qubada toy zamanı itən 4 yaşlı uşaq polis tərəfindən tapılaraq ailəsinə təhvil verilib. Daxili İşlər Nazirliyinin Mətbuat Xidmətinin Quba regional qrupundan AZƏRTAC-ın bölgə müxbirinə verilən məlumata görə, avqustun 7-də axşam saatlarında Quba Rayon Polis Şöbəsinə (RPS) rayondakı şadlıq saraylarının birində keçirilən toy məclisi zamanı azyaşlı uşağın itməsi barədə məlumat daxil olub. Dərhal polis şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən rayon ərazisində axtarışlar başlayıb. Keçirilmiş axtarış tədbirləri nəticəsində qısa bir zamanda dörd yaşlı oğlan uşağı şadlıq sarayından 2 kilometr aralıda tapılaraq rayon polis şöbəsinə gətirilib və ailəsinə təhvil verilib.

Qafqaz Mülki Hissəsi Baş Rəisliyi Xalq Maarif Nazirliyi 1898-ci il 6 yanvar tarixli məktubunda Qafqazdakı "Müqəddəs Nina" qız məktəblərində, nəinki ikiillik peqadoji siniflərin lazımsız açılması mümkünlüyündən, hətta birillik peqadoji siniflərin lazımsız olduğunu belə tövsiyə edirdi. O, əsassız bəhanələrlə sübut etməyə çalışırdı ki, "Müqəddəs Nina" qız məktəbləri öz təhsil kursuna görə gimnaziyaya uyğun gəlir, hələ üstəlik yarımqapalı olan bu təhsil ocaqları İmpeatriza Mariya Müəssisələri Baş İdarəsinin qız institutlarına yaxınlaşır. Buranı qurtaran qızlar müəllimlik hüququ qazanırlar. Ona görə də, "Müqəddəs Nina" Qız Məktəbində "Tiflisdəki" ikiillik kursun açılmasının heç bir zəruriyyəti yoxdur.

Gimnaziyalarda isə birillik və ikiillik peqadoji kursların yaradılması məqsədəuyğun sayılırdı və belə əlavə siniflər həmin təhsil ocaqlarında açılmışdı. Bakıdakı qız gimnaziyasını peqadoji təmayüllü əlavə 8-ci sinif 80-ci illərin əvvəllərində yaradılmışdı.

Ancaq 1897-ci ilədək "Müqəddəs Nina" Qadın Xeyriyyə Cəmiyyətinin 50 illik fəaliyyəti dövründə onun qız məktəblərinin heç birində belə peqadoji təmayüllü siniflər açılmamışdır.

Professor Sabir Gənceli yazır: "Deməli, Azərbaycanda keçən əsrin, nəinki ikinci yarısında, heç açıqlarında belə qadınlardan müəllimlər hazırlayan təhsil ocağı, yaxud peqadoji kurs yaratmaq müm-

Maddi əziyyətin ağırlığı, digər tərəfdən mühafizəkar ailələr, tatarlar (azərbaycanlılar) və dağlılar arasında maarifin yayılması, ibtidai məktəblərin açılması və təşkili əhalinin azad iradəsinin, həmin xalqların ruhanilərinin tam müstəqilliyi sayəsində mümkündür.

"Kavkazski kuryer" qəzeti həmin məqaləni şərh edib, nöqsanlarını göstərərək yazırdı ki, ermənilər təhsildə öz qonşularını geridə qoymuşlar. Onlar, hətta gürcülərdən iki dəfə irəlilədilər. Nə üçün? Qəzet bu suala cavab verərək, əsaslandırır ki, dövlət ermənilərə daha çox imkanlar yaratmışdır. Bu da çar Rusiyasının Qafqazda türkmüsəlman xalqlarına münasibətini əks etdirən bir dəlil.

Rusiyada olduğu kimi, Azərbaycanda da müxtəlif tipli ibtidai məktəblərin tarixi əsasən, 60-cı illərin inqilabi-demokratik və maarifçilik hərəkatı ilə bağlıdır. Məktəb və maarif işində həyata keçirilən islahat Azərbaycanda dünyəvi elmlərə həvəsi daha da artırdı və yeni qız məktəblərinin yaranmasına səbəb oldu.

Tarixi daha dəqiq araşdırdıqda, görürük ki, hələ 50-ci illərin əvvəllərində Qafqazqaziyanın müxtəlif yerlərində ayrı-ayrı şəxslərin evlərdə açdıqları istər rus, erməni, alman, yəhudi, istərsə də Azərbaycan qız məktəbləri mövcud olmuşdu. Bu məktəblərdə, əsasən, şəriət, ana dili və evdarlıq dərsləri tədris edilirdi. Lakin rəsmi ibtidai qız

məktəbləri 60-cı illərin ortalarında açılmağa başlanmışdı. Həmin illərdə Qafqaz Cənubiyanın tabeliyində olan ərazidə cəmi 1460 təlim-tərbiyə ocağı vardı. Burada 37.414 şagird oxuyurdu. Onların ancaq 2.318 nəfəri qız idi. Bu, o demək idi ki, hər min nəfər əhalidən məktəblərdə 0,038 faiz qız təhsil alırdı. Yeni oxuyan oğlanlardan qızlar 13,9 dəfə az idi. Mövcud təhsil ocaqlarında azərbaycanlı qızlar daha azlıq təşkil edirdilər.

"Qolos" qəzetinin bir neçə nömrəsində dərc olunmuş "Qafqazda xalq maarifi" sərəlvəli

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KİVDF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

XIX əsrdə Azərbaycan qadınlарının təhsil hüququ

kün olmamışdı.

Bes mövcud olan müxtəlif tipli ibtidai qız məktəblərində kimlər dərs deyirdilər? Belə məktəblərdə müxtəlif səviyyəli dini və dünyəvi təhsil görmüş adamlar çalışırdılar. Onların arasında gimnaziya, "Müqəddəs Nina", Marinskaya məktəblərində təhsil almış müəllimlər əsas yer tuturdu. Qafqaz Təhsil Dairəsi Popeçitelinin 1890-cı il yanvarın 1-də verdiyi hesabatdan məlum olur ki, o zaman bütün Qafqaz üzvə mövcud olan 9 qız gimnaziyasında və 7 progimnaziyada cəmi 143 sinif vardı. Həmin qız gimnaziyaları yarandıqı gündən 86 buraxılış olmuşdur ki, buranı 1832 şagird qurtarmışdı. Peqadoji təmayüllü 8-ci siniflərin isə 60 buraxılışında 1205 qız attestat almışdı. 1889-cu tədris ilində 209 qız yeddi sinif həcmində gimnaziya bitirmişdi. 8-ci əlavə siniflərdə isə 136 gənc müəllim hazırlanmışdı".

Göründüyü kimi, bütün Qafqaz ölkəsi üçün bunlar necə də az idi. Həm də unutmaq olmaz ki, bütün gimnaziya qurtaranlar müəllim işləmirdilər. Əksəriyyəti o zadəgan və mülkədar qızı olan həmin şagirdlərin çoxu ev xanımı olurdu. Müəllimliyə gedən qızlar isə həyatda çox böyük çətinliklərə rast gəlirdilər.

Əgər din xadimlərinin müstəqilliyi və səxavəti şert sayılıyadı, onda Gürcüstanda məktəblərin sayı çox olardı. Qəzet sonra yazır ki, evvəllər bu cür məktəblərdə gürcü çarlarının özləri maraqlanırdılar. Kilsə xadimlərinin arvadları belə öz evlərində savad məktəbləri açmalı idilər.

Ancaq XIX əsrin əvvəlləri və ortalarında bu ölkədə təhsil işi geri qalmaqda başlamışdı. Qəzet "Qolos"un müəllifini tənqid edərək söyləyirdi ki, ermənilərin təhsildə irəli getmələri tək cəmiyyətlərinin fəallığında deyildir. "Kavkazski kuryer" göstərir ki, yalnız ruhanilərin fəaliyyətilə maarif işini canlandırmaq olmaz. Bu işdə ziyalılar, xeyriyyə cəmiyyətləri və sadə xalq kütləsinin özü iştirak etməlidir.

Əlbəttə, məlumdur ki, qəzet var hökumətinin maarif sahəsindəki siyasətini və fəaliyyətini tənqid edə bilməmişdi. Halbuki Qafqazqaziyada ibtidai məktəblərin açılması və təşkili qaydaları onların geniş yaradıcı təşəbbüs və imkanlarının meydana çıxmasına mane olurdu. Həm də geniş peqadoji həddi keçməyən, metodik cəhətdən kamil biliyə və təcrübəyə yiyələnməyən bu müəllimlər təlim və tərbiyə işində böyük çətinliklər çəkirdilər.

məqalədə deyilir ki, ermənilərə işində çar hökuməti necə böyük maneçiliklər və təzyiqlər göstərmişdi. Çar hökuməti III Fridrix Vilhelmin "Nə xalqa, nə onun müəllimlərinə mükəmməl bilik vermək olmaz" mühafizəkar sözlərini özü üçün sanki and qəbul etmişdi.

Lakin 60-cı illərin demokratik və maarifçilik hərəkatının və "Kavkazski kuryer" qəzetinin qeyd etdiyi kimi, sadə xalq kütlələrinin canlanması nəticəsində Qafqazqaziyada, həmçinin, Azərbaycanda ibtidai rəsmi qadın təhsili sahəsində ilk addımlar atılmağa başlandı.

Bu addımların ilk çıxışlarından biri Azərbaycanın qədim mədəniyyət mərkəzi Dərbənddən başladı. 1864-cü il aprelin 7-də burada Tamojnı Cəmiyyəti tərəfindən müsəlman qızları üçün ikiillik qız məktəbi açıldı. Təlim-tərbiyə görmüş analar yetişdirmək məqsədilə bu pansion - məktəbdə ilk illər 20 nəfər qız oxuyurdu.

Burada qızlara həyat üçün vacib olan emək - əl işi və evdarlıq - təlim keçirilirdi. Məktəbdə şəriət, rus dili, hesab və ana dili də öyrədilirdi. Dərbənd Qız Məktəbinin nüfuzu tez artdı. Ruhanilərin, avam müsəlmanların təzyiqinə baxmayaraq, məktəb get-gedə bö-

yüməyə başladı. Öz qızlarını məktəbə göndərmək istəyən valideynlərin sayı da ildən-ildə çoxalırdı. Məktəbin, təhsilin əhəmiyyətini başa düşən valideynlər və şəhərin qabaqcıl ictimaiyyəti onu böyütmək və açıq tipli qız məktəbinə çevirmək, həm də dövlət hesabına çevirmək istəyirdilər. Ancaq ortaya bir sıra mənəələr çıxır, mühafizəkar ruhlu cəmiyyət üzvləri ianə verməkdən imtina edirdilər. Qızların açıq məktəbə gedib-gətmələrinə bir sıra müsəlman adət və ənənələri də imkan vermirdi. Bunun nəticəsində məktəbin, hətta bağlanmaq qorxusu vardı. Lakin ürəyi maarif işi ilə alovlanan adamlar bir-birinin ardınca dövlət orqanlarına xahişlər və məktublər yazıb, məktəbin keşiyində dururdular. Mətbuatda məktəb haqqında xüsusi yazılar dərc olundu. Bakı Məktəblər Direktorluğu Qafqaz Təhsil Dairəsinə göndərdiyi 1873-cü il 1 aprel tarixli məktubunda bildirirdi ki, Dərbənddəki mövcud qız məktəbinin yaşaması üçün cəmiyyətin ianəsi kifayət deyildir. Məktəbə şəhər idarəsindən və başqa mənbələrdən kömək lazımdır. Qafqaz Təhsil İdarəsinin Popeçiteli özünü 1873-cü il 12 may tarixli cavab məktubunda yazırdı ki, Dərbənd

Qız Məktəbini saxlamaq üçün 300 manat şəhər gəlirindən və knyagina Olqa Fedorovanın xeyriyyə məqsədilə 200 manat vəsait ayrılmağı nəzərdə tutulur. 450 manat da məktəbin öz ehtiyatı vardır. Bunlara əsaslanıb məktəbi açıq tipli təhsil ocağına çevirmək olar. Qafqaz Təhsil İdarəsi Popeçiteli yenə həmin il 22 may tarixli məktubunda Bakı Məktəblər Direktorluğuna bildirdi ki, Qafqaz canişini Dərbənd Qız Məktəbinin hər silkdən olan açıq tipli şəhər qız məktəbinə çevrilməsinə icazə vermişdir.

Dərbənd Qız Məktəbi 1873-cü ildən yeni tədris ilindən həmin proqramla açıq tipli təhsil ocağına çevrildi.

Dərbənd Qız Məktəbinə sonralar başqa millətlərdən olan şagirdlər də qəbul edilmişdi. Məktəb get-gedə artmaqdasına, azalırdı. Məsələn, "Kaspi" qəzetinin verdiyi məlumata görə, artıq keçən əsrin axırlarında bu təhsil ocağında 80 nəfər qız oxuyurdu. Onlardan ancaq 6 nəfəri azərbaycanlı idi.

H.Z.Tağıyev məktəbə kömək məqsədilə ildə 200 manat pul verirdi.

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Britaniya alimləri qocalma əleyhinə preparat hazırlayıblar

Britaniya alimləri mitoxondrilərdə əsas qocalma proseslərini dayandırmağa imkan verən preparat hazırlayıblar. AZƏRTAC "Rambler News Service" agentliyinə istinadla xəbər verir ki, Ekster Universitetinin mütəxəssisləri yeni AP39, AP123 və RT01 birləşmələrini laboratoriyaya sınağından keçirərək onları qan damarlarının daxili səthini örtən endotel hüceyrələrdə yoxlayıblar. Tədqiqat nəticəsində alimlər hüceyrələrin qocalmasını azaldaraq bölünməyən "yaşlı" hüceyrələrin sayını 50 faiz aşağı sala biliblər.

Alimlərin fikrincə, göstərilən birləşmələr əsasında preparatlar təkə uzunömürlülüğü artırmağa deyil, eyni zamanda, onun keyfiyyətini yaxşılaşdırmağa imkan verir. Bundan başqa, mitoxondriyə belə təsir ürektutması və insult riskini azaltmağa kömək edəcək.

Alimlər autizm xəstəliyinin müalicəsi üçün "Google Glass" eynəyindən istifadə edəcəklər

ABŞ-in Stenford Universitetinin alimləri autizm xəstəliyindən əziyyət çəkən uşaqların müalicəsi üçün "Google Glass" eynəyindən istifadə etməyə başlayıblar. Tədqiqat çərçivəsində universitetin ekspertləri Ketlin Foss və Nik Haber tərəfindən sifətin tanınması texnologiyası məşin təlimi ilə uyğunlaşdırılıb. Yeni layihə "Autism Glass

Project" adlanır. Xüsusi proqram ünsiyyət zamanı emosiyaları həmsöhbətin üz ifadəsinə görə müəyyənləşdirir, "Google Glass" istifadəçisi isə hansı emosiyaların ifadə edilməsi barədə məlumatlandırılır. Psixoloqların sözlərinə görə, bu, sosial bacarıqların inkişafına kömək edir.

AZƏRTAC hi-news.ru saytına istinadla xəbər verir ki, eksperimentdə autizmə tutulan 14 uşaq iştirak edib. Onlardan bir neçə gün ərzində eynəyi taxmaq tələb olunub. Nəticədə 14 ailənin 12-si tədqiqatın sonunda bildirib ki, uşaqlar göz təmasına cəhdə daha yaxşı reaksiya verməyə, eləcə də sadə dialoqlar qurmağa başlayıblar. Hazırda ekspertlərin məqsədi daha uzunmüddətli tədqiqatlar aparmaqdan, həmçinin "Google Glass" eynəyinin uşaq psixikasına təsirini öyrənməkdən ibarətdir. Çünki sistemin öz effektivliyini sübut edəcəyi təqdirdə bu, psixoloqla işə əsaslanmayan yeni autizm terapiya metodu ola bilər.

İngilis alimləri Maya sivilizasiyasının məhv olması səbəblərini açıqlayıblar

Kembridj Universitetinin alimləri Maya sivilizasiyasının məhv olması səbəblərini açıqlayıblar. Onların fikrincə, Maya mədəniyyətinin yoxa çıxmasına quraqlıq səbəb olub. AZƏRTAC "vistanews.ru"ya istinadla xəbər verir ki, tədqiqatçılar bu nəzəriyyənin sübutunu Çiçançanab gölündə tapıblar.

Alimlər Yukatan yarımadasında illik yağıntı miqdarının 41 faizdən 54 faizədək azalmasının qanunauyğunluğunu aşkar ediblər. Qədim sivilizasiyanın məhv olduğu dövrdə bu göstərici 70 faizə çatıb, rütubət isə orta hesabla 7 faiz azalıb. Tədqiqatın rəhbəri Nikolas Evansın fikrincə, təhlil etibarlıdır, çünki sivilizasiyanın məhv olması səbəbləri 1990-cı ildən öyrənilir. Tədqiqatçılar sivilizasiyanın mövcud olduğu 800-1000-ci illər arasında hidroloji şəraitin dəyişikliyini qurublar. Alimlərin fikrincə, güclü quraqlıq məhsuldarlığa təsir göstərib. Maya hindiləri ekstremal şəraitdən sağ çıxma bilməyiblər. Məlumdur ki, qədim sivilizasiya 4 min il əvvəl mövcud olub. Mayalıların yaşadığı ərazidə hazırda Meksika, Honduras, Beliz və Honduras yerləşir. Alimlər qədim sivilizasiyanın yeni sirlərini açmağa ümid bəsləyirlər. Buna görə də bu ən müəmmal xalqın bilməcləri üzərində baş sındırmağa davam edəcəklər. Onlar əmindirlər ki, tədqiqatın nəticələrini elm və texnologiyaların inkişafına yönəltmək olar.

SƏS

Son səhifə

9 avqust

"Qarabağ" BATE-yə uduzdu

Futbol üzrə UEFA Çempionlar Liqasının 3-cü təsnifat mərhələsinə start verilib. SİA xəbər verir ki, Ağdamın "Qarabağ" klubu Bakıda Belarusun BATE klubunu qəbul edib. Tofiq Bəhramov adına Respublika stadionunda keçirilən görüş qonaqların 1:0 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb. Qeyd edək ki, "Qarabağ" - BATE cütünün qalibi pley-off-da Hollandiyanın PSV klubu ilə qarşılaşacaq.

Qadın voleybolçularımız Xorvatiya yığmasına qalib gəlib

Qadın voleybolçulardan ibarət Azərbaycan yığması Sloveniyada hazırlıqları davam etdirir. AZƏRTAC xəbər verir ki, komandamız təlim-məşq toplanışı çərçivəsində Xorvatiya millisi ilə yoldaşlıq görüşü keçirib. Faiq Qarayevin yetirmələri rəqibinə hər üç setdə qalib gəliblər - 3:0 (25:14, 25:19, 25:16). Qeyd edək ki, millimiz bu il sentyabrın 29-dan oktyabrın 20-dək Yaponiyada keçiriləcək voleybol üzrə dünya çempionatına hazırlaşır.

Şahmatçılarımız Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində ilk qələbələrini qazanıblar

Əbu-Dabidə 25-ci Beynəlxalq Şahmat Festivalı başlanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, yarış çərçivəsində "Masters", "Open", "Juniors" turnirləri keçirilir. İsveçrə sistemi üzrə 9 turda keçirilən "Masters" turnirində 31 ölkədən 161 şahmatçı, o cümlədən 58 qrossmeyster iştirak edir. Birinci turda 69 şahmatçı, o cümlədən Azərbaycandan olan beynəlxalq dərəcəli usta Günay Məmmədov ilk partiyayı qələbə ilə başa vurub. Bu turnirdə iştirak edən FIDE ustası Rəvan Əliyev isə Hindistandan olan rəqibini üstələyə bilməyib.

"Open" turnirində 36 ölkədən 150 idmançı iştirak edir. Birinci turdan sonra 109 şahmatçı, o cümlədən Azərbaycan təmsilçisi Fəridə Mustafayeva qalib gəlib. "Juniors" turnirində 19 ölkədən 150 şahmatçı mükafat uğrunda mübarizə aparır. Burada iştirak edən Rəvan Əliyev və Fərid Mustafayev birinci turda rəqibləri üzərində qələbə qazanıblar.

"Fənərbəğça" səfərdə "Benfika"ya uduzdu

Avqustun 7-də UEFA Çempionlar Liqasının 2018-2019-cu il mövsümünün üçüncü təsnifat mərhələsi çərçivəsində "Qarabağ" - BATE (0:1) görüşündən başqa, daha 6 qarşılaşma oynanıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, İstanbulun "Fənərbəğça" klubu səfərdə Portuqaliyanın "Benfika" komandasına minimal hesabla məğlub olub. Görüşdə yeganə qolu matçın 69-cu dəqiqəsində Franku Servi vurub. Qazaxıstan çempionu "Astana" isə doğma meydanında Zaqrebin (Xorvatiya) "Dinamo" komandasına 0:2 hesabı ilə uduzdu.

Digər oyunlarda heç-heçə qeydə alınıb. İsveçin "Malmö" klubu ev oyununda Macarıstanın "Vidi" komandasının müqavimətini qıra bilməyib - 1:1. Kiyevin "Dinamo" komandası səfərdə "Slavia Praqa" ilə görüşdə 82-ci dəqiqədə hesabı açsa da, son saniyələrdə (90+5) qələbəni əldə verib - 1:1. Eyni hesab Serbiyanın "Çrvena Zvezda" və Slovakiyanın "Spartak Trnava" klublarının görüşündə də qeydə alınıb. Hollandiyanın "Ayaks" klubu Belçikanın "Standard Liq" komandası ilə səfər matçının 19-cu və 34-cü dəqiqələrində vurduğu qollarla ilk hissəni üstün başa vurub. Lakin ev sahibləri 67-ci və 90+4-cü dəqiqələrdə qonaqların qapısına yol taparaq məğlubiyətdən xilas olmağı bacarıblar.

"Çelsi"dən futbol tarixinin ən bahalı qapıçısı transferi

"Atletik" in qapıçısı Kepa Arrizabalaga karyerasını "Çelsi"də davam etdirəcək. Bilbao təmsilçisinin rəsmi saytında yer alan xəbərə görə, London klubu ispaniyalı qolkipər üçün 80 milyon avro ödəyib. Bununla da Kepa futbol tarixinin ən bahalı qapıçısı və İspaniyanın ən bahalı futbolçusu olub. Qeyd edək ki, İspaniya millisinin üzvü 2012-ci ildən "Atletik"də çıxış edir.

Baş redaktor:

Bəhrüz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.

Şəhadətnamə: № 022492

<http://www.ses-news.az>

<http://www.sesqazeti.az>

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" neşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAC, SİA, APA və AZADİNFÖRM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500